

Jaarverslag 2019

CONCEPT

Voorwoord jaarverslag 2019

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Gearhing over het boekjaar 2019.

Het verslag is geschreven voor de raad van toezicht, de gmr, de ouders, de personeelsleden in dienst van Gearhing en het Ministerie van Onderwijs en andere belanghebbenden en geeft invulling aan horizontale verantwoording. Deze jaarverantwoording informeert u over het beleid van Stichting Gearhing en welke activiteiten in 2019 zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs te borgen, om de doelen die zijn gesteld te verwezenlijken en om de ontwikkeling van het onderwijs te bevorderen. Daarnaast is dit jaarverslag een officieel verantwoordingsdocument van Stichting Gearhing, onder meer bestemd voor het ministerie van OC&W conform art. 171 van de Wet op het primair onderwijs (WPO).

Achtereenvolgens komen aan de orde een kort verslag van de raad van toezicht (RvT) en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR), een bestuursverslag en de jaarrekening.

De jaarrekening dient als basis voor de vaststelling van de rechtmatigheid van de besteding van de rijksbijdragen. De controleverklaring van een register accountant is daarbij een verplicht onderdeel van de jaarrekening.

Er wordt niet alleen verslag gedaan van hoe Gearhing begrote middelen inzet om de organisatie draaiende te houden. Maar ook hoe (sociale) innovaties het licht zien om een toekomstbestendige onderwijsorganisatie te kunnen vormgeven.

Bolsward, mei 2020

Het college van bestuur,

Alex. J. Peltekian, voorzitter

Inhoud

VOORWOORD JAARVERSLAG 2019	1
VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	7
Activiteiten Raad van Toezicht in 2019	7
Informatie benodigd voor goed toezicht	7
Gesprek	8
Financiën	8
Governance en ontwikkelingen	8
Commissies	8
Samenstelling Raad van Toezicht	8
(Neven)functies leden Raad van Toezicht	9
Tot slot	9
VERSLAG GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAP RAAD (GMR)	10
Rondje langs de onderwijsteams	10
Krimpscenario's	10
Staking	10
Samenwerking in de regio	10
Contact met de Raad van Toezicht	10
Samenstelling GMR	11
INHOUD JAARVERSLAG	12
1. ORGANISATIE	13
1.1 Organisatie en koers	13
Visie	13
Schets van Gearhing	13
1.2 Scholen, onderwijsteams, management, bestuur en toezicht	14
Scholen	14
Onderwijsteams en management	14
College van bestuur	15
Governance en ontwikkelingen	15
Raad van toezicht	15
Verbinding geledingen	16
Medezeggenschap	16
1.3 Leerlingenaantallen	17
2. ALGEMEEN	18

2.1 Samenwerking, intern en extern, toekomstige ontwikkelingen	18
2.2 Internationalisering	18
3. ONDERWIJS, KWALITEIT EN ZORG	19
3.1 Zorg voor kwaliteit is zorg voor professionals	19
Externe begeleiding van leerkrachten	19
Coaching van (startende) leerkrachten	19
3.2 Kwaliteit van het onderwijs	19
Onderwijsachterstanden	20
3.3 Evaluatie onderwijskwaliteit	20
Eindtoets 2018-2019	20
Tevredenheidsonderzoek	22
Klachten	22
Toegankelijkheid	22
3.4 Passend onderwijs	23
Zorg binnen Gearhing	23
3.5 Politiek/maatschappelijke zaken (overheidsprioriteiten)	24
3.6 Coronavirus	24
4. PERSONEEL	25
4.1 Kwantitatieve personeelsgegevens	25
FTE-verbruik in 2019	25
Leerkracht – leerlingratio	26
4.2 Werkgelegenheidsbeleid	26
4.3 Flexibele schil	27
4.4 Mobiliteit en overplaatsing	27
4.5 Ontwikkelingen in het management en servicebureau	27
4.6 Ziekteverzuim, arbobeleid	27
Doelstelling	27
Analyse	29
Conclusies	29
4.7 Personeelsbeleid	29
4.8 Vervanging, vervangersbureau en It Ferbiningspunt	30

4.9 Vervangingsfonds, Participatiefonds en ERD	31
Vervangingsfonds	31
Eigen Risico Drager	31
Participatiefonds	31
 5. MIDDELEN	 32
5.1 Huisvesting	32
Algemeen	32
Ruimtebehoefte en capaciteit	32
Huisvestingslasten in relatie tot het aantal kinderen	32
5.2 Beheer en onderhoud	33
Voorziening onderhoud schoolgebouwen	33
Uitvoering planmatig onderhoud	34
Dotatie onderhoudsvoorziening	34
Duurzaamheid	34
Integraal Huisvestingsplan gemeente De Fryske Marren	34
5.3 Ontwikkelingen (samenwerking, fusie, sluiting)	35
Regio Oost Lemsterland	35
Regio Balk	35
Integraal Huisvestingsplan 2017-2027 gemeente Súdwest-Fryslân	35
De Pipegaal, Workum	35
Tweespan, Lemmer	36
Gemeente Leeuwarden en Waadhoeke	36
Leeuwarden	36
Waadhoeke	37
5.4 Kansen en bedreigingen	37
5.5 Onderwijsleermiddelen, digitale media en meubilair	38
 6. FINANCIËN	 39
6.1 Algemeen	39
Allocatie van middelen	39
6.2 Exploitatie en resultaat	39
Opmerking	40
Resultaat	40
Baten	41
Prestatiebox	42
Lasten	42
Deelexploitaties	44

Extra middelen voor werkdrukverlaging	44
6.3 Balans	45
Activa	45
Passiva	46
6.4 Treasury	47
7. KENGETALLEN	48
8. CONTINUÏTEIT EN TOEKOMST	50
8.1 Leerlingen en Bestuursformatieplan	50
8.2 Financiële informatie	51
Meerjarenbegroting	51
Balansprognose	52
Kengetallen	53
8.3 Strategisch beleid	53
8.4 Risico beheersing	54
Risicoanalyse	54
Krimp	54
Coronavirus	54
9. PROCEDURE VASTSTELLING	55
BIJLAGEN	56

Verslag Raad van toezicht

Activiteiten Raad van Toezicht in 2019

De Raad van Toezicht toetst besluiten, verslagen en ontwikkelingen binnen de governance kaders op drie kernelementen:

- identiteit
- continuïteit
- kwaliteit

Daarnaast weegt de Raad van Toezicht regelmatig-maar zeker eens per jaar- tegenstrijdige belangen af, waarbij de hoofd- en nevenfuncties van de leden in de vergadering worden geactualiseerd en worden beoordeeld op de kans op onverenigbaarheid respectievelijk mogelijke belangentegenstellingen.

De Raad van Toezicht is in 2019 vanwege de voorgenomen fusie met Odyssee in meer dan de gebruikelijke frequentie bijeen geweest. De agenda's werden voorbereid door de voorzitter en de bestuurder. In 2019 is, zoals gebruikelijk, steeds vergaderd bij een van de onderwijsteams. Daarbij is in het bijzonder gesproken met de betreffende directeur over de ontwikkelingen in het betreffende onderwijsteam en in het algemeen over de Gearhing.

Vanzelfsprekend was er het jaarlijkse, overigens plezierige, contact met de GMR van Gearhing en met het collectief van directeuren van de onderwijsteams. Ook waren leden van de Raad aanwezig bij diverse bijeenkomsten van Gearhing zoals de onderwijsdag, presentatie longitudinaal onderzoek professionele onderwijsidentiteit etc.

Ook in de reguliere vergaderingen stond de voorgenomen fusie met Odyssee centraal. Daarnaast kwamen onder meer de volgende onderwerpen één of meerdere keren aan de orde:

- aandacht voor het gesprek met de GMR
- personele ontwikkelingen op hoofdlijnen als ook in enkele concrete gevallen
- de uitvoering van het strategisch beleidsplan in de onderwijsteams
- kwaliteitsrapportages
- de financiële cyclus
- de bedrijfsvoering in het algemeen en aspecten daarvan zoals ziekteverzuim
- het jaarlijkse gesprek van de bestuurder met de remuneratiecommissie

(Een vertegenwoordiging van) de Raad is daarnaast meerdere keren bijeen geweest inzake de voorgenomen fusie.

Informatie benodigd voor goed toezicht

De Raad van Toezicht ervaart de informatieverstrekking door de bestuurder als zeer positief. Het toezicht omvat o.a. naleving van wet- en regelgeving, waaronder regels met betrekking tot de bekostiging en de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen en het benoemen van de externe accountant. Tegelijkertijd acht de Raad het van groot belang zelfstandig informatie te vergaren om het toezicht -maar ook de klankbordfunctie- goed te kunnen uitoefenen.

De Raad wil daarom zo goed mogelijk op de hoogte blijven van ontwikkelingen in de onderwijsteams. Om die reden werden, evenals in voorgaande jaren, voorafgaand aan de reguliere vergaderingen regelmatig actuele ontwikkelingen op een locatie besproken met de betreffende directeur en probeert de Raad waar mogelijk bijeenkomsten bij te wonen.

Ook vond een gesprek met de GMR plaats. Dat gesprek ging zowel over de ontwikkelingen als over de samenwerking tussen de GMR en de bestuurder. Bij de bespreking van laatstgenoemde onderdeel is de bestuurder dan ook niet aanwezig. Geconstateerd is dat er sprake is van een voortgezette positieve constructieve samenwerking tussen GMR en bestuurder. Het jaarlijks gesprek met de GMR is overigens gebaseerd op het Reglement voor de GMR.

In de loop van het jaar heeft de bestuurder de (leden van de) Raad benut als klankbord voor bestuurlijke dilemma's.

Gesprek

De remuneratiecommissie uit de Raad had, conform code Good Governance, een functionerings- c.q. beoordelingsgesprek met de bestuurder, waarvan de hoofdlijn is teruggekoppeld met de overige leden van de Raad. Dit jaar is dat gesprek mede gebaseerd op een door de bestuurder geleverde reflectie op gevraagde feedback.

Financiën

Ook in dit verslagjaar is de behandeling van de financiële stukken voorbereid door de daartoe ingestelde auditcommissie uit de Raad. Besluitvorming vond plaats in de voltallige Raad. De Raad voerde een gesprek met de accountant over het bestuursverslag en de jaarrekening 2018. Deze jaarstukken 2018 inclusief een meerjarenperspectief werden in mei 2019 goedgekeurd en de begroting 2020 in november van het vorig jaar. Diverse andere activiteiten zijn voorbereid door delegaties uit de Raad.

Governance en ontwikkelingen

De Raad van Toezicht volgt de Governance Code voor het onderwijs c.q. de Code Goed Onderwijsbestuur. Er heeft dan ook een bijeenkomst plaats gevonden uitsluitend gewijd aan de diverse elementen van het eigen functioneren. Jaarlijks vindt deze evaluatie door de raad van toezicht over haar eigen werkwijze alsmede de governance structuur plaats. Op basis van deze evaluatie bij bestuur en raad van toezicht is er geen reden om de governance aan te passen en af te wijken van de code. Van de (positieve) bevindingen is een verslag gemaakt.

Commissies

De Raad heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid commissies voor bepaalde onderdelen van het takenpakket in te stellen. Dat zijn de remuneratiecommissie, de agendacommissie, de auditcommissie en de commissie onderwijs en kwaliteit.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Gearhing kende in 2019 de volgende samenstelling:

- de heer P. Schram (voorzitter)
- mevrouw M. van Deursen
- de heer H. Werkman
- de heer J. Vlasman
- de heer P. Meijlis

(Neven)functies leden Raad van Toezicht

Lid	Huidige functie	Nevenactiviteiten
Mevrouw M. van Deursen (lid namens GMR) Benoemd 10-12-2012	pensioen	-Docent NT2 -Secretaris Stichting Dierenopvang De Wissel (portefeuille Personeelszaken en promotie en sponsoring)
De heer H. Werkman (lid) Benoemd: 1-8-2013	Eigenaar Interim en Adviesbureau. Doorlopend diverse interim, procesbegeleiding, advies en opleidingsfuncties in SVO, VO, MBO en HO/Univ.	-Partner PVSO -Docent NSO-CNA
De heer J.J. Vlasman (lid) Benoemd: 3-2-2014	Concerncontroller en manager BI bij Certe Medische diagnostiek en advies	-Lid Raad van Toezicht SBO Aquamarijn, Leeuwarden -Toezichthoudend bestuurder Stichting Keunstwurk, Leeuwarden
De heer P. Schram (voorzitter) Benoemd: 8-6-2015	Voorzitter college van bestuur OSG Singelland	-Lid Algemeen Bestuur VO-raad -Lid bestuur VOS ABB -Toezichthoudend bestuurder swv ZO-Friesland -Voorzitter coöperatie Pompeblêd
De heer P. Meijlis (lid) Benoemd: 1-10-2015	Algemeen Directeur Koninklijke Damstra Groep	-Lid Ledenraad TLN en vice voorzitter deelmarkt RMO TLN, lid Noordgang VNO/NCW Noord -Lid RvT No Kidding -Bestuurslid stichting administratiekantoor Combex Bouwlogistiek.

De (neven)functies leveren geen risico op tegenstrijdige belangen op.

Tot slot

De personele samenstelling van de raad is ook in 2019 niet gewijzigd. Deze continuïteit draagt bij aan een verdere professionalisering van de Raad en is ook met het oog op de voorgenomen fusie van wezenlijk belang. De Raad heeft zowel in samenstelling als in werkwijze oog voor continuïteit en blikst vooruit op voortzetting van een degelijke en voorspelbare wijze van toezicht. Voor de bezoldiging van de raad van toezicht wordt verwezen naar de onder de bijlage opgenomen *Jaarrekening*.

De Raad kijkt terug op een plezierig en naar eigen oordeel, effectief toezichtjaar.

Namens de Raad van toezicht,
P. Schram, voorzitter

Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschap Raad (GMR)

2019 is een jaar waarin veel gebeurd is binnen de stichting Gearhing. De GMR (Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad) heeft Gearhing in de volle breedte ondersteund bij de ontwikkelingen ten aanzien van mogelijke bestuursfusie, omgaan met krimp en stakingen in het onderwijs. De GMR draagt van harte bij aan het mogelijk maken van kwalitatief uitstekend onderwijs, goed werkgeverschap en een veilige onderwijsomgeving voor leerlingen en hun ouders.

De grote mate van medezeggenschap die onder het huidige bestuur gevraagd wordt binnen de stichting, zorg ervoor dat de GMR zich gehoord voelt en zich constant goed geïnformeerd vindt. Er is sprake van wederzijds vertrouwen en een brede blik op alle belangen.

De GMR heeft het afgelopen jaar verscheidene zaken de revue laten passeren, hieronder een kort overzicht.

Rondje langs de onderwijsteams

In 2019 zijn geen vergaderingen op schoollocaties geweest. Het is helaas niet gelukt om dit te organiseren. Enkele vergaderingen hebben in gezamenlijkheid met de GMR van stichting Odyssee plaatsgevonden op het servicebureau van stichting Odyssee. Deze gezamenlijke vergaderingen zijn voortgekomen uit de wens om stichting Gearhing en stichting Odyssee te fuseren.

Krimpscenario's

In 2019 heeft krimp minder aandacht gehad tijdens de GMR bijeenkomsten. De voornaamste reden hiervoor is dat de gemeente Leeuwarden uitsluitsel heeft gegeven over het vaststellen van een stads- en platelandsnorm. Hoewel krimp nog steeds een issue is, heeft de stichting naar het oordeel van de GMR dit zeer goed onder controle. Door onder andere het samenvoegen van 3 onderwijsteams vindt reductie van overhead plaats, dit in lijn met de dalende leerlingaantallen.

Staking

Ook in 2019 zijn er verschillende stakingen georganiseerd voor een lagere werkdruk bij de leerkrachten. Deze stakingen zijn door de GMR ondersteund, wel is duidelijk geworden dat steun voor deze acties bij de oudergeleding afneemt.

Samenwerking in de regio

De GMR en het bestuur hebben ook in 2019 diverse malen gesproken over samenwerking in de regio. Het jaar 2019 heeft in het teken gestaan van fusie met stichting Odyssee. De GMR heeft in de eerste 2 kwartalen van 2019 nauw samengewerkt met de GMR van stichting Odyssee om vanuit medezeggenschapsperspectief de toekomstige organisatie in te richten. Concept statuten voor medezeggenschap alsook concept huishoudelijk reglement zijn opgesteld en een plan voor een overgangs-GMR is gemaakt. Eind van het school jaar 2018-2019 hebben beide GMR'en ingestemd met de intentie tot fusie, vanaf september is gestart met gezamenlijke GMR vergaderingen. Helaas is in de loop van het 4^e kwartaal gebleken dat fusie per 1 januari 2020 niet haalbaar was. In afwachting van een mogelijke nieuwe fusiedatum heeft de fusie vanaf het 4^e kwartaal geen verdere voortgang gekend.

Contact met de Raad van Toezicht

Het contact met de Raad van Toezicht is goed. Er zijn het afgelopen jaar meerderde vergaderingen, in verschillende samenstellingen met de RvT geweest, onder meer over de voorgenomen fusie. De GMR stelt het zeer op prijs dat de RvT de GMR in zo grote mate betreft bij de fusie, ook waar het de samenstelling van een toekomstige overgangs-RvT betreft.

Samenstelling GMR

Door de vorming van onderwijsteam Noord (OT Noord), door 3 onderwijsteams te fuseren, is onevenredigheid in de vertegenwoordiging van ouders en leerkrachten ontstaan binnen de GMR. De GMR bestaat uit 1 ouder en 1 leerkracht uit ieder OT. OT Noord bestaat echter uit zoveel scholen dat actie nodig bleek op de samenstelling van de GMR. Mede in het licht van de toekomstige fusie met Odyssee, waar in de voorgenomen statuten wordt gesteld dat de huidige stichting Gearhing in 3 gebieden opgedeeld wordt tav medezeggenschap, is besloten de GMR uit 3 ouders en 3 leerkrachten te laten bestaan. Vanaf januari 2020 zal de GMR om deze reden uit 6 personen bestaan.

Rutger Boudewijn, voorzitter GMR

Inhoud jaarverslag

Dit jaarverslag schetst de belangrijkste ontwikkelingen bij Gearhing in 2019. Het begint met een beschrijving van de organisatie en aansluitend wordt kort ingegaan op toekomstige ontwikkelingen op het gebied van interne en externe samenwerking.

Vervolgens behandelen we de kernactiviteit van de organisatie: onderwijs, kwaliteit en zorg. De evaluatie hiervan vormt de essentie van het jaarverslag. Aan de orde komen de resultaten die zijn behaald in het onderwijs, aangevuld met specifieke projecten. Ook de invulling van de leerlingenzorg wordt in dit hoofdstuk afgezet tegen de voornemens.

Daarna richten wij de blik op het beleidsterrein Personeel en Organisatie, waarin o.a. wordt ingegaan op het fte-verbruik, personeelsvoorzieningen, personeelsbeleid en het ziekteverzuim. Na dit onderdeel komen de materiële zaken aan de orde. Een belangrijk onderdeel hiervan is de huisvesting. Daarnaast verantwoorden we de inzet van leermiddelen en ICT middelen voor het onderwijs.

In de hoofdstukken 7 en 8 worden de financiële effecten van het gevoerde beleid aan de hand van de exploitatierekening en de balans uiteengezet en stilgestaan bij de belangrijkste kengetallen. Gearhing is financieel gezond.

In hoofdstuk 9 wordt aandacht besteed aan de continuïteit van Gearhing, aan de risico's waarmee de organisatie te maken heeft en hoe de organisatie daar mee omgaat. We sluiten af met een toekomst bespiegeling over de perspectieven van Gearhing, voortbordurend op het strategisch beleidsplan en de jaarplannen. De financiële vertaling hiervan is weergegeven in de meerjarenbegroting.

1. Organisatie

1.1 Organisatie en koers

Gearhing wil het onderwijs substantieel verbeteren. Ieder kind heeft recht op goed onderwijs. We maken de stap vooruit en investeren in mensen.

Visie

Gearhing wil het onderwijs organiseren 'vanuit de bedoeling', zoekt naar de essentie en laat zich daarbij leiden door bij alles wat we doen de vraag te stellen 'Wat Telt Echt'.

Aansluitend bij actuele en te verwachten ontwikkelingen richt het beleid van Gearhing zich de komende jaren vooral op de volgende speerpunten:

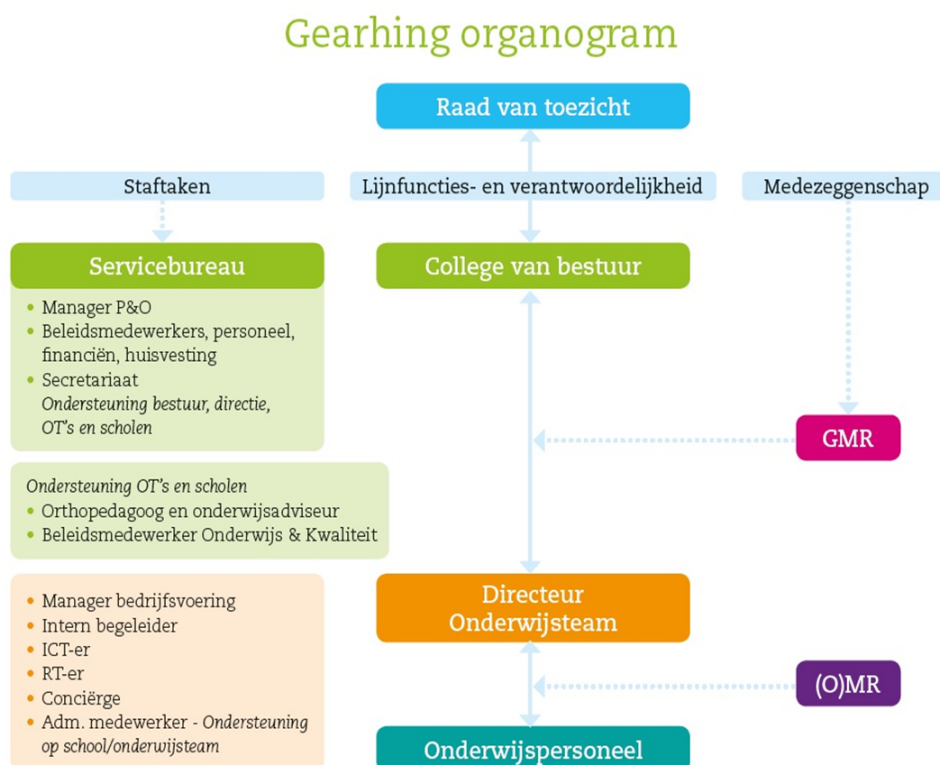
1. Het kind
2. De professional
3. Onderwijs
4. Organisatie

Schets van Gearhing

Stichting Samenwerkingsbestuur Gearhing is het bevoegd gezag van 24 scholen voor primair onderwijs, zijnde 22 openbare scholen en twee algemeen bijzondere scholen. De scholen bevinden zich in de gemeenten De Fryske Marren, Súdwest-Fryslân, Leeuwarden en de nieuwe gemeente Waadhoeke.

Het aantal leerlingen bedroeg op 01-10-2019: 1.767 (01-10-2018: 1.838)

Het aantal medewerkers (vast en payroll) uitgedrukt in fte's bedroeg over 2019: 162,2 (2018: 159,6)

Lijnfuncties

Van boven naar beneden: geeft richting en ruimte.

Van beneden naar boven: is verantwoordelijk voor resultaat en legt rekenschap af.

Jaarverslag Gearhing 2019

1.2 Scholen, onderwijsteams, management, bestuur en toezicht

Gearhing heeft 24 relatief autonome scholen die samenwerken in vijf onderwijsteams. Het college van bestuur en de directies van de onderwijsteams maken samen beleid en leggen dit vast in beleidskaders. De relatieve autonomie van de scholen heeft vooral betrekking op de twee gebieden die in samenhang de kwaliteit van het onderwijs aan het kind bepalen: onderwijsontwikkeling en -uitvoering en personeelsmanagement. Bestuur, onderwijsteams en scholen werken vooral op deze gebieden samen om zo optimaal kennis, ervaringen en kwaliteiten te delen en uit te wisselen. De ontwikkeling en uitvoering van algemeen personeelsmanagement, financieel beleid, kwaliteitsbeleid en huisvestingsbeleid vindt bij Gearhing op centraal niveau plaats, waarbij de betrokkenheid van directeurs is georganiseerd middels werkgroepen op de beleidsterreinen. De Raad van toezicht beoordeelt vooraf de beleids- en planvorming en achteraf de resultaten en de geleverde inspanningen.

Scholen

Bevoegd gezag			Bestuursnummer:
Stichting Samenwerkingsbestuur Gearhing		Snekerweg 3 8701 WT Bolsward	41856
Scholen	aantal lln. 01-10-2019	Adres	Brinnr.
Onderwijsteam 1			
De Wynbrekker	55	M. Poppiusstraat 46, 8536 VA Oosterzee	12DX
Twa yn Ien	43	De Roede 49, 8539 SX Echtenerbrug	12MZ
De Reinbôge	29	Broekenweg 14, 8738 RN Bantega	08CC
Onderwijsteam 2			
De Pipegaal	114	Hearewei 1, 8711 GC Workum	11HJ
De Skulpe	83	Kreilerstraat 20, 8713 JB Hindeloopen	05PM
De Meiboom	70	Himmelumerdijk 2A, 8721 GT Warns	11TD
De Populier	80	Lieuwemastraat 67, 8754 BL Makkum	10BJ
Onderwijsteam Noord			
It Leech	26	Lammert Scheltesstraat 12, 8749 GV Pingjum	09FM
De Útskoat	75	De Tjasker 4, 8748 DW Witmarsum	08FI
De Krunenstrobbe	28	De Krunen 1, 9023 AG Jorwert	13 GV
It Pertoer	88	Bumaleane 1, 9024 ET Weidum	14 BJ
De Gielguorde	135	Mr. Jansenstrj. 10, 9022 AN Mantgum	13 QP
De Pikeloer	22	Labadistendyk 7, 8637 VJ Wiuwert	13 YA
De Fôlefinne	32	Rydwei 3, 9021 CT Easterwierrum	13 UP
Dûbelspan	39	De Polle 2, 8635 MD Boazum	13BD
De Stjelp	38	Oan'e Kamp 6, 8834 XM Baard	12VD
De Romte	33	Ittingewei 2, 8735 HT Itens	13LY
It Bynt	76	Molepaed 21, 8831 XJ Winsum	14EL
De Opslach	59	Walperterwei 18, 8731 CD Wommels	14 HD
Onderwijsteam 5			
Tweespan	134	Betelgeuze 4, 8531 MV Lemmer	11TZ
De Meerpaal	171	Schokker 2, 8531 BW Lemmer	11IH
Onderwijsteam 6			
De Kogge	125	De Dassenboarch 3a, 8651 CB IJlst	08FX
De Blinker	78	De Blink 5, 8701 LV Bolsward	04GD
't Hazzeleger	134	Siemen de Jongstrjitte 4/Postbus 9, 8560 AA Balk	04HU
TOTAAL	1.767		

Opmerking: Onderwijsteam Noord bestaat uit de voormalige Onderwijsteams 3, 4 en 7.

Onderwijsteams en management

De scholen zijn verdeeld over vijf onderwijsteams met een directeur en een manager bedrijfsvoering dan wel een onderwijsteam coördinator per onderwijsteam. De directeurs van de onderwijsteams verantwoorden zich via het principe van resultaatverantwoordelijk management achteraf aan het bestuur op basis van vooraf overeengekomen resultaten. Gearhing beheert en borgt dit door te werken met een "planning

en control cyclus” waarin concreet en meetbaar gemaakte doelen en resultaten in een adequate rapportagesystematiek worden beoordeeld.

College van bestuur

Het college van bestuur (eenhoofdig), vormt statutair het bestuur van de instelling en is daarmee het bevoegd gezag in de zin der wet. Het college van bestuur ontwikkelt in samenspraak met de diverse geledingen gezamenlijk beleid over kwaliteit van het onderwijs, leerlingenzorg, personeel en financiën. We werken aan een verdere professionalisering van de onderwijsorganisatie en versterking van de samenwerking tussen de scholen in Gearhing. Voor een aantal besluiten van het CvB is statutair goedkeuring van de Raad van toezicht vereist.

Het college van bestuur wordt ondersteund door het servicebureau. Dat bestaat uit een directeur bedrijfsvoering, een manager personeel&organisatie, een beleidsmedewerker personeel&financiën en onderwijs&kwaliteit, een beleidsmedewerker facilitair&huisvesting en een secretariaat.

Het servicebureau wordt op zijn beurt ondersteund door het administratiekantoor Dyade. Het administratiekantoor zorgt voor het voeren van de financiële, personeels- en salarisadministratie en bestuur- en managementondersteuning.

Nevenfuncties bestuurder

De bestuurder had in 2019 de volgende nevenfuncties:

- voorzitter beoordelingscommissie Individuele Maatwerkregeling Leerlingdaling VO
- bestuurslid Expertise Centrum Passend Onderwijs Zuidwest Friesland
- lid Raad van Advies Stichting Leerkracht
- gastdocent Hogeschool Windesheim

Governance en ontwikkelingen

Governance staat in de belangstelling van externen en belanghebbenden en is volop in ontwikkeling. Het handelen van schoolbesturen en het toezicht daarop wordt frequent tegen het licht gehouden. Gearhing volgt de Code Goed Bestuur van de PO-raad. De code wordt gehanteerd als leidraad. Jaarlijks wordt in dialoog met de raad van toezicht gekeken of de organisatie voldoet aan de in de code gestelde rechtmatigheid. en er wordt niet met afwijkingen op deze code gewerkt. Het bestuur en de raad van toezicht zijn van mening dat de code genoegzaam wordt gehanteerd.

Raad van toezicht

De raad van toezicht houdt toezicht op het college van bestuur.

De positie van de raad van toezicht is:

- toezichthouder op het bestuur
- klankbord van het bestuur
- werkgever van het bestuur

De raad van toezicht ziet erop toe dat het bestuur recht doet aan de volgens de statuten verleende opdracht. Het CvB is tegenover de stichting en tegenover derden verantwoordelijk voor het behartigen van het belang van de stichting. In dit jaarverslag is voorafgaand aan de inhoudsopgave een activiteitenverslag opgenomen van de RvT.

Verbinding geledingen

De verschillende geledingen komen op regelmatige basis samen voor overleg.

De raad van toezicht komt minimaal 6 maal per jaar samen met het college van bestuur.

De zes Onderwijsteamdirecteuren komen eenmaal per maand een dag bij elkaar om met het CvB en de beleidsmedewerkers van gedachten te wisselen over onder meer:

- het strategisch beleidsplan met de 4 speerpunten:
Kind | Professional | Onderwijs | Organisatie
- formatiebeleid en –beheer
- professionalisering
- kwaliteitsbeleid
- financiën

Het directeurenoverleg heeft de volgende functies:

- informatie-uitwisseling
- horizontale verantwoording
- *peer to peer* kennisoverdracht
- afstemming van werkzaamheden tussen de verschillende niveaus
- beleidsvoorbereiding
- deskundigheidbevordering
- visieontwikkeling

De beleidsadvisering vanuit het directeurenoverleg vindt plaats d.m.v. de ‘consentmethode’.

Medezeggenschap

Elke school heeft een medezeggenschapsraad, dit is een wettelijke verplichting. Via de MR hebben ouders en personeel invloed op het schoolbeleid. Deze actieve participatie van ouders en leerkrachten in de beleidsvoorbereiding levert meer dialoog en draagvlak en daarnaast geeft Gearhing hiermee invulling aan horizontale verantwoording.

Het CvB stimuleert het werken in Onderwijsteam Medezeggenschapsraden (OMR's). Een aantal onderwijsteams geeft op dit niveau de medezeggenschap effectief en efficiënt vorm. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) van Gearhing zal vanaf januari 2020, mede door de ontwikkelingen van de onderwijsteams, bestaan uit 6 personen: vijf ouders en drie personeelsleden. De GMR heeft uit haar midden een voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester gekozen (dagelijks bestuur). De GMR vergadert maandelijks. Bij bepaling van de rol en status van de medezeggenschapsraad en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad geldt het principe: medezeggenschap volgt zeggenschap.

De voorzitter van het college van bestuur heeft periodiek overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en met het dagelijks bestuur van de GMR. Het overleg met de (O)MR wordt gevoerd door de directeur van de betreffende onderwijsteams.

In dit verslag is voorafgaand aan het jaarverslag een activiteitenverslag opgenomen van de GMR.

1.3 Leerlingenaantallen

Verdeling van het aantal leerlingen per onderwijsteam.

LEERLINGEN PER 1-10		REALISATIE				Prog	Bijzonderheden
Brin	School	2016	2017	2018	2019	2020	41856
08CC	De Reinbôge Bantega *	61	53	53	55	50	
12DX	De Wynbrekker	59	57	53	43	35	
12MZ	Twa Yn Ien	52	36	37	29	23	
Totaal onderwijsteam 1		172	146	143	127	108	
05PM	De Skulpe *	99	108	96	83	82	
11HJ	De Pipegaal	132	127	119	114	108	
11TD	De Meiboom	87	87	76	70	65	
10BJ	De Populier	-	-	74	80	82	Van OT-noord
12MJ	De Welle	66	-	-	-	-	Fusie per 1-8-2017
Totaal onderwijsteam 2		384	322	365	347	337	
08FI	De Útskoat	74	67	75	75	75	
09FM	't Leech	35	29	30	26	27	
10BJ	De Populier	60	65	-	-	-	Naar OT-2
10TG	De Marnewier	-	-	-	-	-	Gesloten per 1-7-2016
11HL	De Opslach Arum	40	-	-	-	-	Fusie per 1-8-2017
13BD	Dûbelspan	31	35	37	39	38	
13GV	De Krunenstrobbe	40	33	36	28	28	
13QP	De Gielguorde	113	127	127	135	134	
13UP	De Fôlefinne	39	30	28	32	32	
13YA	De Pikeloer	35	36	30	22	25	
14BJ	It Pertoer	67	70	89	88	87	
00GU	De Reinbôge Kubaard	-	-	-	-	-	Gesloten per 1-7-2016
12VD	De Stjelp	37	36	38	38	42	
13LY	De Romte	33	38	37	33	34	
14EL	't Bynt	99	86	93	76	83	
14HD	De Opslach Wommels	61	64	57	59	59	
Totaal onderwijsteam Noord		764	716	677	651	664	
10UC	De Dam	73	38	13	-	-	Gesloten per 1-8-2019
11IH	De Meerpaal	155	165	162	171	176	
11TZ	De Tweespan	140	157	144	134	119	
Totaal onderwijsteam 5		368	360	319	305	295	
04GD	De Blinker	102	94	87	78	76	
04HU	't Hazzeleger	126	129	125	134	141	
08FX	De Kogge	120	130	122	125	128	
Totaal onderwijsteam 6		348	353	334	337	345	
Totaal Gearhing		2.036	1.897	1.838	1.767	1.749	
Aantal scholen		27	25	25	24	24	

* ABBS scholen

Opmerking: Onderwijsteam Noord bestaat uit de voormalige Onderwijsteams 3, 4 en 7.

2. Algemeen

2.1 Samenwerking, intern en extern, toekomstige ontwikkelingen

De organisatiefilosofie van Gearhing stoelt op de aanname, dat als professionals/leerkrachten de ruimte en faciliteiten, maar vooral, het vertrouwen krijgen om hun vak uit te oefenen, dit tot het beste onderwijs zal leiden.

Het delen van elkaars volop aanwezige kennis, *peer to peer* denken, is hierbij een belangrijke voorwaarde. Het werken in onderwijsteams in plaats van in individueel ingerichte scholenteams is een belangrijk uitgangspunt hierbij. Maar dit is alleen de vorm. Belangrijker nog is het mentale model van onvoorwaardelijk vertrouwen in de professionaliteit van leerkrachten.

In 2019 is het longitudinaal onderzoek afgerond dat Gearhing, in samenwerking met het Lectoraat Professionele Onderwijsidentiteit van Mens en Organisatie van NHL Stenden, heeft laten uitvoeren naar de resultaten van het zg 'Gearhing model'.

De -verkorte- conclusie is, dat vertrouwen vanuit het bestuur en de OT directeuren- en daar consistent in zijn- de hierboven in de eerste zin van deze alinea aangehaalde aanname, bevestigd. De titel 'Wat Echt Telt: Vertrouwen en Verbinding!' geeft bovenstaande krachtig weer (L. de Vries, november 2019).

Om de interne samenwerking verder te ontwikkelen kiest Gearhing er voor om zich meer en meer tot een netwerkorganisatie te ontwikkelen ('Wat Telt Écht, onderwijs vanuit de bedoeling', Strategisch beleidsplan 2019-2022).

Tegen dit licht is in 2019 is de vorming van Onderwijsteam Noord tot stand gekomen. OT Noord is een samenvoeging van de scholen van, voorheen, OT 3, OT 4 en OT 7. Kennisdeling tussen de leerkrachten teams krijgt hierdoor een grote stimulans.

Ook in 2019 is op de Gearhingscholen weer meer ingezet op samenwerking tussen leerkrachten onderling op de scholen. Door met en van elkaar te leren, zoals gezamenlijke lesvoorbereiding en lesbezoeken bij elkaar. De methodieken van stichting LeerKRACHT, en op sommige scholen het Daltonconcept, spelen hier methodisch op in.

Externe samenwerking is ook in 2019 gerealiseerd in LeerMeer, waarin Gearhing met andere besturen uit de regio een opleidingsaanbod voor de gezamenlijke leerkrachten realiseert. Cursussen en workshops van LeerMeer worden gegeven door medewerkers van de aangesloten stichtingen zelf, die hun expertise delen.

Met schoolbestuur Odyssee en de Opbouw vormt Gearhing al een aantal jaren samen het bestuur van het Expertisecentrum in Sneek. Het aanbod betreft ondersteuning en het doen van onderzoeken in het kader van Passend Onderwijs.

In 2019 zijn met begeleiding van een procesbegeleider de eerste stappen gezet naar de totstandkoming van een fusie tussen Odyssee (scholen in Harlingen en Sneek) en Gearhing. In 2020 wordt hier verder aan gewerkt. Inmiddels wordt er op zowel directeureniveau als servicebureau, deels ook via detacheringen, over en weer samengewerkt op diverse beleidsterreinen.

De samenwerking met bestuur Vario uit Emmeloord om in Lemmer een Tienerschool te starten is in 2019 voortgezet. Er wordt aangesloten bij de reeds bestaande lokale samenwerking tussen Gearhing Onderwijsteam 5 school De Tweespan en het Zuyderzee Lyceum aldaar.

2.2 Internationalisering

Gearhing heeft vooralsnog geen beleid op internationale samenwerking of andere vormen van internationalisering.

3. Onderwijs, kwaliteit en zorg

3.1 Zorg voor kwaliteit is zorg voor professionals

Er zijn medewerkers van Gearhing die door het volgen van een opleiding hun beroepskwaliteiten willen vergroten. De rijkssubsidie Lerarenbeurs is hiertoe een geëigend middel. Enkele medewerkers maken hier gebruik van. Gearhing heeft een klein aantal individuele verzoeken gekregen om scholing te bekostigen. In de meeste gevallen is dit gehonoreerd. Het organisatiebelang (wat hebben we nodig aan specialismen en wat kan Gearhingbreed worden ingezet?) vormt hierbij een belangrijk criterium.

Externe begeleiding van leerkrachten

We zien een verschuiving in de begeleiding van leerkrachten. Daar waar externe begeleiding van leerkrachten in de meeste gevallen curatief was, zien we nu dat begeleiding vaker preventief wordt ingezet. De begeleiding kan gericht zijn op het verbeteren van de competenties maar wordt ook steeds vaker gericht op persoonlijk functioneren en balans privé/werk.

Coaching van (startende) leerkrachten

Gearhing heeft twee gecertificeerde coaches in dienst. Zij begeleiden alle startende leerkrachten en de medewerkers uit de invalpool (onderwijscafé). Daarnaast coachen zij medewerkers met een coachvraag. Er wordt naar een doel toe gewerkt, dat samen met de cliënt is vastgesteld. Coaching is vertrouwelijk.

Er waren gemiddeld 20 leerkrachten/onderwijsassistenten aanwezig bij het Onderwijscafé in 2019. We hebben de volgende thema's behandeld:

- januari: Oudergesprekken voeren (i.s.m. met trainingsacteur Marije Haringa (zonder onderwijsassistenten));
- juni: intervisie, eigen ontwikkeling (retrospectieve);
- september: Systemisch werk in de klas (i.s.m. Rudy van Noord).

Coaches zijn naast deze bijeenkomsten uitsluitend actief binnen Gearhing bij individuele leerkrachten. 'Geef de leerkracht zijn vak terug', staat centraal in de coachaanpak. Vanaf dit jaar nemen de coaches ook deel aan de, nieuw opgerichte 'Professionele Leergemeenschap startende leerkrachten'. Hierin participeren coaches van andere stichtingen en NHL Stenden.

3.2 Kwaliteit van het onderwijs

Om zicht te hebben op de kwaliteit van het onderwijs op onze 24 scholen, werken we met een kwaliteitsklaver. Deze figuur is onderdeel van het kwaliteitssysteem en bestaat uit vier pijlers: kind, onderwijs, professional en organisatie. De pijlers zijn gevormd rondom de vraag 'wat telt écht?'

Bovenaan staat het "Kind". Al ons handelen is immers gericht op de optimale ontwikkeling van de ons toevertrouwde kinderen. Op elke school streven wij naar kwaliteit. Wij willen hoogstaand onderwijs, een goed pedagogisch klimaat, tevreden kinderen, ouders en professionals. Onze strategie is een open benadering waarin we de ontwikkelingen op de voet volgen en inspelen op dat wat écht telt op de scholen en hun omgeving. Gedurende het schooljaar zijn er verscheidene momenten gepland en ongepland om over het onderwijs in gesprek te gaan. Het is aan de onderwijsprofessional – de leerkrachten – om te vertellen met welke acties de school deze speerpunten in het primair proces gaat concretiseren en realiseren.

Waarbij eigenaarschap voor alle professionals en betrokkenen van belang is en waar ruimte is voor eigen keuzes. Het kwaliteitssysteem, inclusief het werken met het kwaliteitsklaver is in ontwikkeling. De professionals worden betrokken in het ontwerp. Het doel is een vrij kader waarin iedere school cyclisch werkt, waarbij het denken vanuit de ontwikkeling en ondersteuningsbehoefte van het kind centraal staat.

Binnen de onderwijsteams is de directeur eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en de realisering van hoogwaardig onderwijs. De onderwijsontwikkelingen die gerealiseerd worden binnen een

onderwijsteam, zijn beschreven in het ambitieplan. De gewenste scholing staat beschreven in het scholingsplan. Het ambitieplan en scholingsplan zijn vertaald naar één integrale exploitatiebegroting en één gezamenlijk formatiebudget per onderwijsteam.

Bij zorg over de kwaliteit van het onderwijs kan een audit worden uitgevoerd. In 2019 is dit eenmaal gedaan. Het betrof een 'light' versie, waarbij de nadruk lag op drie standaarden, te weten: zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en (extra) ondersteuning. De kwaliteit van het onderwijs op deze school is onderzocht en getoetst aan de normen van de inspectie. Vervolgens zijn de schoolontwikkelpunten in kaart gebracht en zijn aanbevelingen en handvatten gegeven voor verdere ontwikkeling.

Er ligt een voorstel om te gaan werken met een intern kwaliteitsteam, dit zal de komende tijd worden uitgewerkt en gerealiseerd.

Onderwijsachterstanden

Gearhing heeft onderwijsachterstandsmiddelen ontvangen die op basis van indicatoren van het CBS van de onderwijsachterstandsscores worden berekend. Deze middelen worden 1-op-1 via het goedgekeurde en vastgestelde bestuursformatieplan en de begroting beschikbaar gesteld aan de desbetreffende scholen. De middelen worden veelal ingezet voor extra formatie en het daarmee kunnen verkleinen van de klassen, dit kunnen combiklassen zijn. Op deze manier kan extra aandacht worden gegeven aan de leerlingen.

3.3 Evaluatie onderwijskwaliteit

De directeuren verantwoorden zich jaarlijks over de kwaliteit van het onderwijs door de evaluatie- en toekomstgesprekken. Naast informele gesprekken, vindt er twee keer per jaar een formeel gesprek plaats. Er is gesproken over de ontwikkeling van onderwijsteams, personele zaken, de kwaliteit van het onderwijs en de financiële realisering. Ook kwamen de risico's in de kwaliteit van het onderwijs aan bod. Uit de gesprekken is naar voren gekomen dat vooral de ontwikkeling van een professionele cultuur en de verbetering van de leerkrachtvaardigheden speerpunten zijn binnen teams. Alle scholen werken aan eigen onderwijsontwikkeling. De speerpunten zijn per school verschillend.

De opbrengsten (resultaten, scores, etc.) vormen één van de indicatoren waarmee de kwaliteit van de scholen wordt bewaakt. In het kader van onze maatschappelijke opdracht wordt in het openbaar verantwoording over deze opbrengsten afgelegd. Gearhing stelt zich ten doel dat alle scholen minimaal het basisarrangement van de onderwijsinspectie hebben.

Eindtoets 2018-2019

Wanneer we naar de onderstaande tabel kijken, is zichtbaar dat alle scholen een basisarrangement hebben. Er is een drietal scholen die met de gemiddelde score op de eindtoets onder de inspectienorm scoort. Deze scores zijn echter wel volgens verwachting. Het nieuwe schooljaar wordt met extra aandacht toegewerkt naar het weer voldoende krijgen van de eindresultaten. Er is echter wederom sprake van een zeer kleine groep 8; op beide scholen twee leerlingen. Wat de eindopbrengsten zeer betrekkelijk maken. De derde school De Dam is per 1-8-2019 gesloten.

Binnen de scholen worden drie eindtoetsen gebruikt: Centrale eindtoets, Route 8 en steeds vaker IEP.

School	Plaats	Inspectie Arr.	aantal leerlingen groep 8
			2018/2019
OT1			
Reinboge	Bantega	basis	10
Wynbrekker	Oosterzee	basis	6
Twa yn ien	Echtenerbrug	basis	8
OT2			
Skulpe	Hindeloopen	basis	20
Meiboom	Warns	basis	16
Pipegaal	Workum	basis	13
Populier	Makkum	basis	6
OT3			
Utskoat	Witmarsum	basis	7
Leech	Pingjum	basis	1
OT4			
Dubelspan	Boazum	basis	5
Krunenstrobbe	Jorwert	basis	6
Gielguorde	Mantgum	basis	13
Folefinne	Easterwierrum	basis	geen gr 8
Pikeloer	Wiuwert	basis	4
Pertoer	Weidum	basis	8
OT5			
Dam	Lemmer	basis	12
Meerpaal	Lemmer	basis	21
Tweespan	Lemmer	basis	4
OT6			
Blinker	Bolsward	basis	12
Hazzeleger	Balk	basis	12
Kogge	Ijlst	basis	21
OT7			
Stjelp	Baard	basis	7
Romte	Itens	basis	3
Bynt	Winsum	basis	5
Opslach	Wommels	basis	5

LEGENDA gemiddelde eindtoets	< ondergrens
	≥ ondergrens
	> landelijk gemiddelde

Bij de beoordeling van een aantal toetsen onderscheidt de inspectie schoolgroepen (het percentage gewogen leerlingen op de gehele school). Voor elke toets waarmee een basisschool zich verantwoordt over de leerresultaten, bestaan eigen ondergrenzen. Deze ondergrenzen houden rekening met de leerlingpopulatie op de basisschool (de schoolgroep). Als de gemiddelde schoolscore op of boven de ondergrens ligt zijn de resultaten in dat schooljaar voldoende.

Ook de bekostiging van de scholen wordt beïnvloed door het aantal gewichtleerlingen.

Per 1/8/2019 vervalt de gewichtenregeling en wordt overgegaan op een zgn. achterstandscore. Het CBS bepaalt deze achterstandscore per school op basis van kenmerken van kinderen, ouders, school en buurt.

In mei werden de scholen onaangenaam verrast door een fout van het ministerie. Voor een aantal adaptieve toetsen zijn door het ministerie toetsresultaten vertaald naar onjuiste toetsadviezen. Dit heeft scholen veel extra werk opgeleverd. Dit is zichtbaar geworden in een groter percentage heroverwegingen.

Ouders die zich niet kunnen vinden in het plaatsingsadvies VO zoals dat door school wordt afgegeven, kunnen daartegen in bezwaar gaan bij de onafhankelijke bezwarencommissie. De bezwarencommissie Plaatsingsadvies PO-VO heeft geen bezwaren van ouders van Gearhing scholen ontvangen.

Tevredenheidsonderzoek

Het tevredenheidsonderzoek 2018-2019 bestond uit een eigen ontwikkelde vragenlijst; passend bij de visie en waar mogelijk vergelijkbaar met 2017. Er is daardoor geen landelijke benchmark beschikbaar. De schoolrapportages zijn per onderdeel in de teams besproken. Vervolgens terugkoppeling in de klassen, naar ouders en naar de MR. De belangrijkste verbeterpunten worden direct opgepakt en de andere verbeterpunten worden meegenomen in schoolplannen.

Er was een hoge respons van de leerlingen. De leerlingen zijn over het algemeen zeer tevreden over de scholen. De vraag die Gearhing breed het hoogst gescoord heeft is 'ik vind onze school een goede school'. Het eindcijfer is 8,3. Daarmee scoren de kinderen dit jaar zelfs hoger dan het landelijk gemiddelde van 8,1.

De mogelijke verbeterpunten liggen op het gebied van zelfsturing. Bij zowel ouders als kinderen scoort het leerstofaanbod natuur en techniek relatief laag. De actieve en zelfstandige rol van de kinderen scoort een voldoende. De ambitie ligt voor de komende jaren echter hoger. Bespreekpunten zijn de tevredenheid over het zelf het werk mogen kiezen, de tijd voor het leren van dingen die een kind zelf interessant vindt en het aantal keren dat leerlingen mogen samenwerken.

Van de ouders heeft 35% het tevredenheidsonderzoek ingevuld. De lage respons én de kleine scholen maken de resultaten per school minder betrouwbaar. De ouders zijn over het algemeen ruim tevreden over de scholen. Het gemiddelde eindcijfer is 7,7. Landelijk gezien geven de ouders de school gemiddeld een 7,5.

De respons van de medewerkers was 63%. De medewerkers zijn tevreden over het pedagogisch handelen, de professionele cultuur, de sociale veiligheid van zichzelf en de kinderen, de betrokkenheid bij de school en de ondersteuning van de leerlingen. Ook zijn de leerkrachten van mening dat de kwaliteitszorg goed geregeld is. De medewerkers zijn zeer tevreden over de scholen. Matig tevreden zijn de medewerkers over de mogelijkheid tot ontspanning tijdens de pauze, de reiskostenregeling, het salaris, de ervaren werkdruk en de vervanging bij afwezigheid van een collega.

Klachten

Afhandeling van klachten vindt plaats volgens de vastgestelde klachtenregeling. De klachten worden op schoolniveau geregistreerd. In het jaar 2019 zijn er twee meldingen gedaan bij de externe vertrouwenspersoon door medewerkers. Dit ging over pesten. Er zijn diverse gesprekken geweest en daarmee een oplossing gevonden. Een tweede melding heeft een andere reden, maar heeft niets te maken met misstanden of ongewenste omgangsvormen.

De vertrouwenspersoon voor ouders is dit jaar één maal ingeschakeld. Het betrof advies rondom het thema pesten.

Toegankelijkheid

Gearhing heeft de afspraken over toelating van leerlingen vastgelegd in het toelatingsbeleid. Uitgangspunt is dat wij alle leerlingen toelaten. Er zijn situaties waarin de directeur de beslissing neemt om een aangemelde leerling niet toe te laten op de school. Wij gaan niet tot toelating over:

- Als de school niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling, in het schoolondersteuningsprofiel beschrijven scholen welke zorg zij kunnen bieden aan leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte;

- Bij ernstige verstoring van de openbare rust en orde, wanneer de veiligheid in het geding is en wanneer het leerproces te ernstig wordt verstoord. Dit kan zowel komen door gedrag van een leerling als van een ouder;
- Wanneer ouders/verzorgers het onderling niet eens zijn met de inschrijving van het kind.

Het is in 2019 niet voorgekomen dat er leerlingen niet zijn toegelaten. Er zijn acht verwijzingen naar het speciaal basisonderwijs geweest.

3.4 Passend onderwijs

In Friesland is één groot samenwerkingsverband gevormd, Passend Onderwijs PO Friesland 21.01.

De besturen van Odyssee (openbaar onderwijs Sneek) en Gearhing werken samen op het gebied van zorg aan kinderen in de Stichting Expertisecentrum Passend Onderwijs Zuidwest Friesland (STEC). Alle Gearhing-scholen maken hier gebruik van. Scholen dienen hulpvragen in bij de zorgcoördinator. Die vervolgens aangeeft welke expert kan worden ingezet.

Het STEC heeft een budget aan trekkingsrechten per schooljaar begroot, waarvan de scholen uit het STEC gebruik maken voor specifieke zorg.

De experts uit het samenwerkingsverband zijn in kaart gebracht; samen vormen zij het expertisecentrum. Om de kinderen beter te begeleiden of om de kinderen directe hulp te verlenen is gebruik gemaakt van:

- Kindercoach
- Dyslexiespecialist
- Creatieve therapie
- Rots en water training
- Ambulante begeleiding
- Sociale vaardigheidstraining
- Plusklas voor hoogbegaafden
- Rekenspecialist
- Ambulante begeleiding cluster 3
- Motorische Remedial Teaching

Zorg binnen Gearhing

Alle scholen hebben een schoolondersteuningprofiel opgesteld, waarin staat welke extra zorg zij aan kinderen kunnen geven en waar de teams zich de komende jaren verder in gaan bekwamen.

Bij zorgvragen doen de scholen een beroep op de orthopedagoog of gedragsdeskundige van Gearhing. Scholen kunnen een beroep doen op het expertisecentrum voor kortdurende extra ondersteuning aan de leerling of begeleiding van de leerkracht. Alle intern begeleiders nemen deel aan de netwerk/scholingsbijeenkomsten van het ib-plusnetwerk van Gearhing. Dit netwerk zorgt voor verbinding, overleg en kennisuitwisseling op de scholen. Dit jaar stond voor een deel nog in het teken van de opleiding 'van moetisme naar moreel gedrag' van Arsene Francot. Het tweede deel van het schooljaar is ervoor gekozen om gezamenlijk het lezen op alle scholen te analyseren en door met elkaar in gesprek te gaan over good practise, het leesonderwijs op Gearhing niveau een boost te geven.

Als leerlingen meer zorg nodig hebben dan de leerkracht kan bieden, kan er zware ondersteuning ingezet worden. Hiervoor is een onderzoek van een orthopedagoog of gz-instantie nodig. De school stelt een ontwikkelingsperspectief (OPP) op, waarin staat wat de onderwijsbehoefte van deze leerling is, welke extra hulp nodig is en hoe deze wordt ingezet. Overeenstemming met de ouders is vereist. In 2019 zijn voor 57 leerlingen extra zorgmiddelen ingezet.

De gedragsdeskundige van Gearhing begeleidt de leerkracht bij zorgvragen die met gedragsproblematiek hebben te maken.

Kinderen met een cluster 1 (slechtziend) of 2 (gehoor en taal) indicatie worden extra begeleid door Visio of Kentalis. Tevens begeleiden zij de leerkrachten van deze kinderen.

De extra onderzoeken, leerlingbegeleiding en leerkrachtondersteuning hebben er toe geleid dat er vroegtijdig extra hulp wordt ingezet en de kinderen passend onderwijs kunnen krijgen op de eigen school, waardoor er minder verwijzingen zijn naar het Speciaal Onderwijs.

Gearhing heeft een eigen orthopedagoog in dienst. Zij voert leerlingenbegeleidingsgesprekken (CLB) met IB-ers en leerkrachten en voert psychologisch onderzoek uit. De orthopedagoog heeft korte lijnen met de intern begeleiders, de scholen, het servicebureau en experts.

Zij is verder:

- zorgcoördinator voor de Gearhing scholen
- lid van Zorg- en Adviesteam
- lid van bezwaarcommissie. Ouders kunnen bezwaar indienen bij de bezwaarcommissie, als ze het niet eens zijn met het advies van de basisschool naar welke vorm van voortgezet onderwijs hun kind zal gaan
- lid van netwerk van de intern begeleiders

Gearhing heeft tevens een gedragsdeskundige in dienst. Zij helpt leerkrachten met begeleiding van kinderen met gedragsproblemen en effectief omgaan met probleemgroepen. Ook wordt ze ingezet voor “kids skills”, om kinderen meer vaardigheden aan te leren zodat ze meer zelfvertrouwen krijgen.

3.5 Politiek/maatschappelijke zaken (overheidsprioriteiten)

Het beleid van het kabinet richt zich op eerder ingezet beleid ter zake van passend onderwijs, toezicht op opbrengsten, versterken van het interne toezicht, meer inbreng van ouders en personeel in beleid en verbreding van (horizontale) verantwoording.

De grote veranderingen richten zich vooral op het primair onderwijs waarbij het ‘moderniseren’ en ‘normaliseren’ van de rechtspositie van leerkrachten en het verminderen van de werkdruk centraal komen te staan. De vermindering van de werkdruk richt zich vooral op meer handen in de klas. Het kabinet heeft gedurende de gehele kabinetsperiode geld beschikbaar gesteld, waarbij het bedrag fasegewijs wordt opgebouwd. In hoofdstuk 6 wordt stilgestaan bij de extra middelen voor werkdrukverlaging binnen Gearhing.

3.6 Coronavirus

Tijdens het opstellen en opmaken van het bestuursverslag en de jaarrekening zijn we wereldwijd getroffen door het uitbreken van het coronavirus. Het coronavirus brengt een wijziging met zich mee ten aanzien van het verstrekken van het onderwijs. Onderwijs op afstand vergt een andere denk- en werkwijze. De inschatting is dat de genomen maatregelen vooralsnog leiden tot beperkte kosten van circa € 25.000 voor het boekjaar 2020. Deze kosten bestaan enerzijds uit een uitbreiding van softwarelicenties en systemen en daarnaast uit extra hygiëne maatregelen bij het weer openen van de schooldeuren voor kinderen en leerkrachten.

4. Personeel

4.1 Kwantitatieve personeelsgegevens

FTE-verbruik in 2019

De inzet van medewerkers drukken we uit in fte's (fulltime equivalent). Eén fte is één volledige baan. Op welke wijze vergelijken we de begrote inzet van medewerkers en de werkelijk ingezette hoeveelheid medewerkers? We nemen naast het fte-verbruik uit het salarissysteem RAET ook de tijdelijke aanstellingen via payroll en werk door derden mee.

In onderstaande tabel totaliseren we het personeel in dienst van Gearhing en payroll inclusief rdi. Het blijkt dat over 2019 gemiddeld 10,37 fte meer is ingezet dan begroot.

FTE verbruik in 2019	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Vershil 2019
0020 BSM (RAET)	120,95	124,12	119,61	-3,16
0020 BSM vervanging (RAET)	0,87	2,38	2,95	-1,51
0030 GPB (RAET)	3,39	3,55	4,53	-0,16
0040 ABB (RAET)	5,35	5,45	5,35	-0,10
0010 OT/Schoonmaak (RAET)	0,96	0,78	0,81	0,18
0050 Interne Vervangingspool (RAET)	1,30	1,04	2,38	0,26
Totaal FTE RAET	132,81	137,32	135,63	-4,51
0020 BSM (payroll)	16,81	22,12	20,12	-5,31
0030 GPB (payroll)	-	0,43	0,30	-0,43
0040 ABB (payroll)	-	-	0,18	-
0010 OT/Schoonmaak (payroll)	-	1,13	0,11	-1,13
0050 Interne Vervangingspool (payroll)	2,20	1,20	1,70	1,01
0020 BSM Werk door derden	-	-	1,58	-
Totaal FTE payroll	19,01	24,87	23,98	-5,87
Totaal FTE RAET en Payroll	151,82	162,19	159,61	-10,37

Vershil is begroting 2019 - realisatie 2019

De toename van ruim 10 fte zit voornamelijk in vervangingen, extra middelen, frictieformatie en enkele projecten die in de loop van 2019 zijn gestart.

Verklaring toename FTE in 2019	Begroot	Realisatie	Vershil
Werkdrukmiddelen 9500	3,82	5,27	-1,45
Vervangingen Ziek 4049	1,42	5,66	-4,24
Andere vervangingen divers	-	1,63	-1,63
Interne vervangingspool 4052	3,50	2,24	1,26
Interne middelen 9600	1,78	3,64	-1,86
Frictieformatie 9699	0,92	2,53	-1,61
Project Hyplertaal	-	0,04	-0,04
Project Zuyderzee 9650	-	0,33	-0,33
Project Gezonde School 4095	-	0,04	-0,04
Totaal	11,44	21,38	-9,94

Gemiddeld samengevoegd fte-verbruik van personeel in loondienst bij Gearhing en payroll in 2019 over de verschillende categorieën (inclusief overgangsrecht rdi (regeling duurzame inzetbaarheid)).

FTE 2019	Begroting 2019	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Verschil 2019
0020 BSM	138,63	148,61	144,25	-9,99
0030 GPB	3,39	3,98	4,83	-0,59
0040 ABB	5,35	5,45	5,53	-0,10
0010 Onderwijs Team	0,96	1,91	0,92	-0,96
0050 Interne Vervangingspool	3,50	2,24	4,08	1,26
Totaal Gearhing en payroll	151,82	162,19	159,61	-10,37

Realisatie fte verbruik 2019 naar functiecategorie personeel in loondienst van Gearhing en payroll.

Realisatie FTE 2019	0020 BSM	0030 GPB	0040 ABB	0010 OT	0050 VP	Totaal
DIR	9,75	0,43	1,90	-	-	12,08
OP	124,46	1,97	-	0,66	1,67	128,76
OOP	14,39	1,58	3,55	1,25	0,57	21,34
Totaal Gearhing en payroll	148,61	3,98	5,45	1,91	2,24	162,19

Leerkracht – leerlingratio

Leerkracht-leerlingratio	2015	2016	2017	2018	2019
Ratio -leerkracht - leerling	17,90	18,20	18,90	19,00	19,00
Aantal leerlingen 7/12 en 5/12	2.129	2.068	1.978	1.872	1.808
Aantal fte's inzetbaar	117,59	113,90	104,66	98,55	95,18
Budget werkdrukvermindering	-	-	-	2,42	6,21
Totaal fte's inzetbaar	-	-	-	100,97	101,39
Inzet lesgevend Onderwijs Personeel					
Inzet OP/OOP (4004, 4020) minus natuurlijk verloop	104,24	99,60	96,17	91,46	93,22
inzet payroll	13,35	14,30	8,49	9,51	8,17
Totale inzet OP/OOP en payroll	117,59	113,90	104,66	100,97	101,39
Minimale inzet payroll schoolformatie 7%	11,4%	12,6%	8,1%	9,6%	8,6%

De leerkracht-leerlingratio is gebaseerd op het gemiddelde lesgevende fte-verbruik over 2019 en het gemiddelde aantal leerlingen over dat jaar. De conclusies:

- het werkelijk aantal leerlingen daalt per oktober 2019 ten opzichte van oktober 2018 met 71 leerlingen, dit is ruim 3%;
- het gemiddeld aantal leerlingen daalt in 2019 ten opzichte van 2018 met 64, dit is 3%;
- het gemiddeld aantal fte's OP stijgt in 2019 ten opzichte van 2018 met 1,7, dit is 2%;
- het aantal leerlingen per fte is in 2019 gelijk aan 2018 gemiddeld 1:19

Kengetallen zoals het ziekteverzuim, gemiddelde gewogen leeftijd (GGL) en leerlingenaantallen worden nader besproken in paragraaf 5.3 en in het sociaal jaarverslag 2019.

4.2 Werkgelegenheidsbeleid

Om gedwongen ontslagen te voorkomen, heeft Gearhing Werkgelegenheidsbeleid geformuleerd. Gearhing hanteert een vacaturestop. Er is een afnemende behoefte aan personeel vanwege de daling van het aantal leerlingen en teruglopende inkomsten. Alleen op deze wijze kan Gearhing het werkgelegenheidsbeleid voor haar eigen personeel op verantwoorde wijze uitvoeren. De vacatures vullen we in met tijdelijke aangestelde medewerkers via payroll. Jaarlijks wordt bekeken in hoeverre er ruimte is voor uitbreiding van benoemingen voor onbepaalde tijd.

4.3 Flexibele schil

In 2019 omvat de flexibele schil in de schoolformatie gemiddeld circa 9,5 fte. Voor payroll werkt Gearhing samen met Roler. De dienstverlening richt zich op het invullen van extern juridisch werkgeverschap voor payroll-medewerkers. Gearhing is opdrachtgever en Roler de werkgever. Voor payrollers geldt zo veel mogelijk de CAO-PO. Ook de salariering en pensioenvoorziening zijn voor hen conform wat geldt voor medewerkers bij Gearhing. Jaarlijks wordt bekeken in hoeverre er ruimte is voor uitbreiding van benoemingen voor onbepaalde tijd. Op basis van vastgestelde criteria stromen payrollers dan door naar een betrekking van onbepaalde tijd.

We zijn voornemens om voor het schooljaar 20/21 weer een procedure flex/vast uit te voeren. Er is voldoende ruimte in de flexibele schil om payrollpersoneel na een beoordelingstraject voorgedragen voor een benoeming voor onbepaalde tijd.

4.4 Mobiliteit en overplaatsing

Jaarlijks kunnen medewerkers hun schoolloopbaanwensen kenbaar te maken. Bijvoorbeeld de wens om op een andere school te werken, in een ander onderwijsteam of veranderingen in de werktijdsfactor. Het valt op dat veranderen van school in het eigen onderwijsteam toeneemt. Een kleinere groep kiest voor mobiliteit naar een ander onderwijsteam. Van (gedwongen) overplaatsing is slechts incidenteel sprake, bijvoorbeeld na het sluiten of fuseren van een school.

Er is bij Gearhing nauwelijks sprake van het werken bij een andere werkgever. Veelal is de eerste stap op basis van een detachingscontract. Gearhing werkt daar waar nodig 2 jaar aan mee, daarna zal de medewerker een definitieve keus moeten maken.

4.5 Ontwikkelingen in het management en servicebureau

In het jaar 2019 zijn er nauwelijks ontwikkelingen geweest binnen het management en het servicebureau. Wel zijn twee directeurs voor in totaal een wtf van 0,4 gedetacheerd naar een andere stichting (beoogd fusiepartner), vanaf het najaar 2019.

4.6 Ziekteverzuim, arbobeleid

Als goed werkgever proberen wij uitval te voorkomen en preventief met medewerkers in gesprek te gaan, ook met zorg voor gezondheid en welzijn. Een hoog ziekteverzuim kan een indicatie zijn voor verstoringen in de werkomgeving, werkomstandigheden of een disbalans tussen werk en privé.

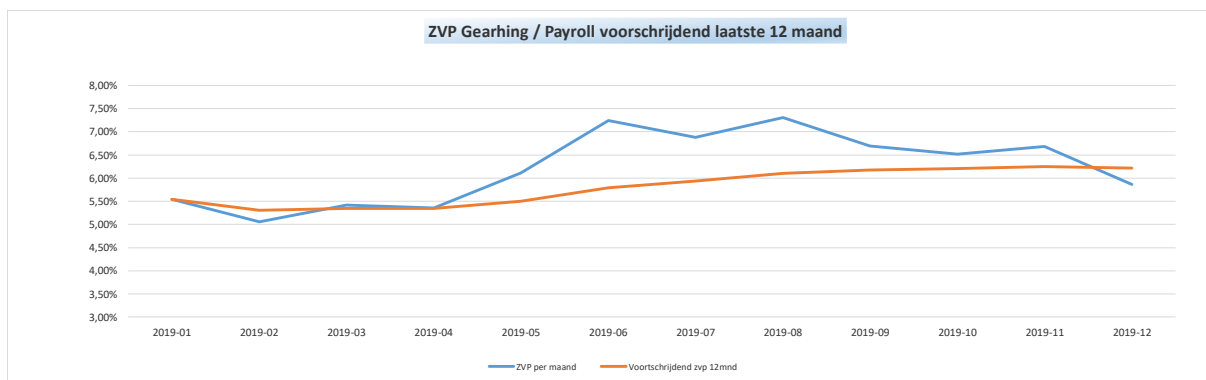
Belangrijke onderdelen van de aanpak van het ziekteverzuim zijn:

- de-medicalisering van ziekteverzuim;
- arbeidsdeskundige in eerste lijn;
- arbeidsdeskundige als coach en critical friend, kritisch meekijken en coachen van directeurs bij het voeren van verzuimgesprekken;
- digitaal volgsysteem voor P&O, directeurs en de Arbo-dienst;
- eigen regiemodel (directeurs als casemanager);
- open spreekuur van de arbeidsdeskundige;
- aandacht voor preventieve maatregelen zoals coaching of ondersteuning van medewerkers op andere terreinen.

Wij werken samen met Zorg van de Zaak, een arbodienst die ons ondersteunt om het ziekteverzuim te verlagen.

Doelstelling

Het gezamenlijk doel van Gearhing en Zorg van de Zaak is om het ziekteverzuim terug te dringen met 1% per jaar, zo lang het verzuimpercentage niet onder de 6% is gedaald. Die doelstelling hebben we inmiddels gehaald, voor 2019 is het doel om een verzuimpercentage van 4,5 te realiseren.

Ziekteverzuimcijfers	2015	2016	2017	2018	2019
Gearhing	6,90%	6,50%	5,93%	5,28%	6,74%
Payroll	3,73%	3,13%	0,39%	3,49%	3,33%
Totaal	6,35%	5,85%	5,03%	5,04%	6,22%
Landelijke verzuimcijfers	6,30%	6,20%	5,90%	5,90%	0,00%

De verzuimcijfers 2019 periode jan-19 tm dec-2019.

Ziekeverzuimduur	Dagen	Totaal	Gearhing	Roler	FTE
Kort	1-7	0,39%	0,38%	0,40%	0,61
Middellang	8-42	0,53%	0,42%	1,17%	0,87
Lang	43-365	4,07%	4,49%	1,76%	6,59
Zeer lang	> 365	1,23%	1,45%	0,00%	1,99
Percentage verzuim		6,22%	6,74%	3,33%	10,06

Het ziekteverzuimcijfer van Gearhing, 6,74%, verdeeld in functie, geslacht en leeftijd.

Functie	Man	Vrouw	Totaal	ZVP
Dir	0,16	0,16	0,32	0,23%
OP	1,07	7,17	8,23	6,01%
OOP	-	0,68	0,68	0,50%
Totaal	1,22	8,01	9,23	6,74%

FTE ziek per functiecategorie 2019

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal	ZVP
< 25	-	0,27	0,27	0,20%
25 - 34	-	2,54	2,54	1,86%
35 - 44	-	0,92	0,92	0,67%
45 - 54	1,17	1,27	2,44	1,78%
55 - 64	0,05	2,99	3,04	2,22%
> 64	-	0,02	0,02	0,01%
Totaal	1,22	8,01	9,23	6,74%

FTE ziek per leeftijdscategorie 2019

Samenvatting Gearhing	2017	2018	2019
Verzuimpercentage Gearhing	5,93	5,31	6,74
Verzuimpercentage t/m 1 jaar	5,37	4,25	5,93
Verzuimpercentage 1-2 jaar	0,69	1,06	0,77
Gem. verzuimduur in dagen	35,27	20,60	25,54
Meldingsfrequentie	0,67	0,90	0,85
Percentage nulverzuim in fte	50,30	45,77	44,62
Percentage nulverzuim mdw	57,49	51,38	47,72
Aantal ziekmeldingen gemiddeld	10,75	14,00	13,17
Aantal herstelmeldingen gemid.	11,50	13,75	12,92
Aantal medewerkers	198,50	189,67	188,33
Totaal aantal fte	129,06	135,88	136,83

Analyse

Het ziekteverzuim over 2019 laat een licht stijgend verloop zien waardoor het ziekteverzuim op 6,74% uit komt. Wanneer het ziekteverzuimpercentage wordt gecombineerd met de payrollaanstellingen (ziekteverzuimpercentage 3,33%) dan is het samengestelde gewogen ziekteverzuimpercentage voor Gearhing 6,2%. In 2018 is het gemiddelde ziekteverzuimpercentage 5,04%. In 2018 zijn we gestart met een andere registratie van het ziekteverzuim van onze payrollers. De ziekmeldingsfrequentie is 0,85 wat wil zeggen dat de gemiddelde medewerker zich minder dan 1 keer per jaar ziek meldt. De meldingsfrequentie is licht gedaald ten opzichte van 2018. De gemiddelde ziekteverzuimduur is 25,5 dagen. Een kleine groep medewerkers veroorzaakt een groot deel van het ziekteverzuimpercentage, dit zijn met name de medewerkers die langdurig ziek zijn. Circa 48% van alle Gearhing medewerkers heeft in 2019 niet verzuimd.

Conclusies

Het doel van de 1% verzuimreductie per jaar ten opzichte van het ziekteverzuimpercentage van 2010 (10,02%) tot een aanvaardbaar ziekteverzuimpercentage van 6% is net niet gehaald. We hebben ons doel voor 2019, namelijk een ziekteverzuimpercentage van 4,5% niet gerealiseerd. In 2019 is het verzuim gemiddeld 6,2%. Het ziekteverzuim wordt voornamelijk veroorzaakt door factoren als langdurige ziekte van medewerkers, wat een medische oorzaak heeft.

Ongeveer 2/3 deel van het ziekteverzuim is lang tot zeer lang, 5,3% van de 6,2%. Het kortdurend ziekteverzuim ligt de laatste jaren stabiel op ongeveer 15% van het totale ziekteverzuim.

Door het lagere ziekteverzuim zien we de vraag voor coaching/begeleiding bij ziekte iets verlagen. Echter de aanvraag voor coaching in de preventieve sfeer neemt toe.

In het verslagjaar zijn de herhalingstrainingen voor de bhv uitgevoerd. Iedere leerkracht die meer dan twee dagen werkt, volgt bij Gearhing de bhv cursus.

4.7 Personeelsbeleid

HRM (Human Resource Management)

Bij zowel de politiek als de bonden wordt er steeds meer vanuit gegaan dat de professionals in de scholen meer regie nemen in het eigen werk. Dit zien we terug in de cao-PO.

Werkgevers verwachten meer betrokkenheid en leggen meer verantwoordelijkheid en initiatief bij de medewerker. Voorbeelden zijn:

- de verantwoordelijkheid voor professionalisering ligt bij de medewerker
- opnemen van peer review in de normjaartaak
- meebeslissen door medewerkers over (de verdeling van) hun inzet en taken op schoolniveau etc.

Gearhing biedt medewerkers de ruimte om meer regie te nemen in het eigen werk, in ons strategisch beleidsplan spreken we over het zelfmanagement van professionals. In aansluiting op het strategisch beleidsplan en de cao is ons integraal personeelsbeleid aangepast en is dit verder ontwikkeld.

We hebben in 2019 het volgende gerealiseerd:

- Diverse pop-up bijeenkomsten, wat heeft geresulteerd in nieuw beleid rondom onder meer hoogbejaafdheid, rekenbeleid;
- Voorbereiden van een pilot a&a voor de leraren.
- Voorbereiden a&a voor bestuursmedewerkers.

Bij Gearhing wordt van iedere medewerker een personeelsdossier bijgehouden. Een directeur kan zich bij gecompileerde personeelsdossiers laten bijstaan door P&O. Het aanleggen en bijhouden van een dossier behoort tot de verantwoordelijkheden van de leidinggevende.

Gearhing heeft de gesprekkencyclus en het functieboek op orde. In het kader van het strategisch beleidsplan is een pilot gestart waarbij we meer uitgaan van een peer-to-peer benadering voor de gesprekkencyclus, namelijk appraisal & assessment, (a&a). De directeurs hebben aan deze pilot deelgenomen. In 2019 hebben de we pilot voor de leraren en beleidsmedewerkers voorbereid. Dit heeft zijn vervolg in 2020, dan voeren de beleidsmedewerkers gesprekken in het kader van a&a. Een vorm van peer-to-peer review voor leraren wordt in de vorm van een pop-up verder ontwikkeld.

Ook in dit verslagjaar hebben we enkele exittrajecten doorlopen, zowel op vrijwillig verzoek als na een intensief traject van coaching en begeleiding. Er zijn geen transitievergoedingen uitgekeerd. In alle gevallen hebben de medewerkers gebruik gemaakt van een scholingstraject of loopbaancoaching.

4.8 Vervanging, vervangersbureau en It Ferbiningspunt

Samen met het Scholennetwerk de Basis en Stichting Primus organiseert Gearhing de vervanging van afwezig personeel, vanuit een gezamenlijk vervangersbureau. Het streven is elke drie maanden intakegesprekken te voeren met nieuwe invalkrachten. We zien het aantal aanmeldingen voor de vervanging afnemen in verband met het lerarentekort. Directeuren monitoren deze aspirant-medewerkers met een beoordelings-systeem.

We hebben binnen het basisonderwijs te maken met de Wet Werk en Zekerheid (WWZ). Dat betekent o.a. dat de ketenbepaling van kracht is: na 6 maal een kort contract (invalwerk) heeft de invalkracht recht op een benoeming voor onbepaalde tijd. Uitgezonderd ziektevervanging. Dit heeft dus grote gevolgen voor de kortdurende vervanging en kan leiden tot grote financiële risico's voor Gearhing (teveel personeel).

Om de nadelige consequenties van de WWZ te tackelen en elkaar te ondersteunen bij de inzet van vervangers, werkt Gearhing samen met omringende schoolbesturen en is tot een boven bestuurlijk, regionaal en denominatie-overstijgend vervangingsbureau gekomen: It Ferbiningspunt. Alle deelnemende schoolbesturen hebben eigen invalkrachten in dienst, (de poolers) en deze kunnen worden ingezet binnen de andere schoolbesturen, indien nodig.

Er ontstaat een tekort aan invalkrachten. Niet alleen de WWZ is hier debet aan: steeds meer invallers haken af of moeten een half jaar 'in de wacht' omdat de schoolbesturen naast het inzetten van eigen poolers niet nog meer risico's kunnen en willen dragen. Scholen kunnen ook steeds minder invallers vinden, zowel de invallers die in dienst komen van een stichting, als de invallers die via het Ferbiningspunt beschikbaar zijn.

Naast een samenwerking op het gebied van vervangers, is een samenwerking voorgezet om de instroom van herintreders en zij-instromers te realiseren, (projectmiddelen zij-instroom). Bij deze samenwerking zijn

Gearhing, 4 besturen en de NHL/Stenden betrokken. Dit project krijgt een vervolg, waarbij we gaan onderzoeken of gezamenlijke werving & selectie mogelijk is. Dit is een onderdeel van de regionale aanpak lera-rentekort.

4.9 Vervangingsfonds, Participatiefonds en ERD

Vervangingsfonds

Gearhing is Eigen Risico Drager (ERD) en is derhalve niet meer aangesloten bij het Vervangingsfonds voor ziektevervang. Bij volledige ERD is er nog wel een verplichting tot het betalen van premie aan het Vervangingsfonds voor solidariteitsheffing en BGZ, totaal 0,22% in 2019.

Eigen Risico Drager

Gearhing berekent voor de voorziening Eigen Risico Drager een opslag van 6% over de loonsom. Hierdoor ontstaat een budget van ca € 396.000 waar ziektevervang uit bekostigd kan worden. Dit is voldoende voor de bekostiging van vervangingen.

Participatiefonds

Gearhing volgt vigerende wet- en regelgeving ten aanzien van ontslag en eventuele uitkeringen.

Gearhing heeft als doel te voldoen aan de criteria van de Instroomtoets van het Participatiefonds en draagt zorg voor een correcte afhandeling van de Instroomtoets.

Bij het Participatiefonds staan over 2019 geen nog-af-te-handelen aanvragen van uitkeringsgenietenden open. We hebben echter een aantal oudere verzoeken alsnog moeten verantwoorden. Dit is niet in alle gevallen gelukt, vooral doordat bij de overstap naar het nieuwe administratiekantoor is gebleken dat oudere archieven niet volledig zijn en gegevens niet meer beschikbaar zijn en oude personeelssystemen zijn afgesloten.

5. Middelen

5.1 Huisvesting

De kwaliteit van de schoolgebouwen is essentieel voor goed onderwijs. Huisvesting kan bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs, de verhoging van de productiviteit en het aantrekken van nieuwe leerlingen. Gearhing streeft voor haar scholen een huisvestingssituatie na die past bij haar visie op het onderwijs. Daarin wordt voorzien in vergaande afstemming en samenwerking met partners in educatie, welzijn en zorg, en een verankering in de sociaal-maatschappelijke omgeving.

Bij het ontwikkelen van bouwplannen voorziet het bestuur daar waar gewenst en mogelijk in multifunctionele gebouwen die een integrale benadering van het opgroeiende kind stimuleren.

Algemeen

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het binnenonderhoud, buitenonderhoud van (en aanpassingen aan) het schoolgebouw. Een gemeente is conform de wet verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van adequate voorzieningen in de onderwijshuisvesting. Het schoolbestuur is in eerste instantie verantwoordelijk voor het bieden van adequaat onderwijs aan de leerlingen. Daarnaast is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de instandhouding van het schoolgebouw en de school. De voorzieningen in de onderwijshuisvesting waarvoor de gemeente volgens de wet verantwoordelijk is, staan genoemd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Vervangende nieuwbouw, uitbreidingen, herstel van constructiefouten en herstel/vervanging van schade aan gebouw, verzekeringen, OZB, eerste inrichting onderwijsleerpakketten en meubilair blijven een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Ruimtebehoefte en capaciteit

De capaciteit van een schoolgebouw drukken we uit in m² bruto vloeroppervlak. Op basis van de leerlingentellingen wordt de daadwerkelijke ruimtebehoefte van een school berekend. Door het opstellen van leerlingenprognoses schatten we de ruimtebehoefte in van een school op korte, middellange en lange termijn. Op basis van de gemeentelijke prognoses is voor zowel de korte, middellange als de lange termijn nog steeds een afname in het leerlingenaantal te zien.

Huisvestingslasten in relatie tot het aantal kinderen

De rijksvergoeding die Gearhing ontvangt is onvoldoende om het gewenste niveau van duurzaamheid en binnenmilieu te kunnen realiseren. Extra investeren in huisvesting is wettelijk niet toegestaan. Door de daling van het aantal kinderen is er sprake van niet bekostigde overcapaciteit. De normatieve vierkante meters ruimtebehoefte (het aantal vierkante meters waarvoor Gearhing rijksvergoeding krijgt) wordt vergeleken met het werkelijke aantal vierkante meters. Ook wordt een vergelijking gemaakt met de normvergoeding aantal groepen en de huidige groepslokalen. Door de daling van het aantal kinderen is er sprake van leegstand.

Op basis van de telgegevens per 1 oktober 2019 staan 18 lokalen normatief leeg:

Werkelijk				
Betreft	Werkelijk	Bekostiging	Verschil	Opmerking
Aantal leerlingen	1.770			
Aantal scholen	24			
Aantal groepslokalen	110	92	18	Normatieve leegstand
Bruto vloeroppervlak (capaciteit)	17.336	14.720	2.616	

In 2023 ziet dit er o.b.v. de prognose van het aantal leerlingen per 1 oktober 2022 als volgt uit:

Prognose				
Betreft	Prognose	Bekostiging	Verschil	Opmerking
Aantal leerlingen	1.630			
Aantal scholen	24			
Aantal groepslokalen	110	86	24	Normatieve leegstand
Bruto vloeroppervlak (capaciteit)	17.336	13.950	3.386	

5.2 Beheer en onderhoud

Lindhorst huisvestingsadviseurs voert het onderhoudsbeheer en de onderhoudscoördinatie uit, voor 19 van de 24 scholen waarvan Gearhing juridisch eigenaar is/wordt. Het gaat hier concreet om planning, beheer, coördinatie, rapportage, onderhoudsbegeleiding en bouwbegeleiding.

Eind 2018 is een meervoudig onderhandse aanbesteding voor de uitvoeringscoördinatie van het beheer en onderhoud voor 2019 en 2020 gehouden. De opdracht is gegund aan wederom Lindhorst. Er is voor een relatief korte periode gekozen vanwege de toekomstige fusie van beide onderwijsorganisaties Gearhing en Odyssee.

In de zomerperiode zijn er nieuwe meerjaren onderhoudsplannen opgesteld. Dit op basis van een fysieke herinspectie op locatie op basis van de kwaliteitsnorm NEN 2767. De meerjaren onderhoudsplannen omvatten zowel het jaarlijks- en contractonderhoud als het meerjaarlijks (preventief) binnen- en buitenonderhoud. De scholen van Gearhing regelen het klachten- en calamiteitenonderhoud op OT-niveau zelf.

Voorziening onderhoud schoolgebouwen

Het planmatig onderhoud is bovenschools vastgelegd in het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP). Het onderhoudsbeheer en de onderhoudscoördinatie worden op stichtingsniveau uitgevoerd door LindHorst huisvestingsadviseurs. Ieder jaar wordt een programma opgesteld waarin het planmatig onderhoud van de scholen is opgenomen. Om een goed beeld te vormen van de kosten die de komende jaren voor rekening van Gearhing komen, is er een doorrekening gemaakt voor 20 jaar (2019 t/m 2038). Op basis van de huidige onderhoudsplannen heeft Gearhing over een periode van 20 jaar het volgende budget nodig:

Onderhoud	Jaarlijks budget gem.	Budget cyclus 20 jaar
Planmatig onderhoud	€ 485.210	€ 5.933.387
Jaarlijks onderhoud (contract- en calamiteiten-onderhoud)	€ 67.773	€ 989.645

Uitvoering planmatig onderhoud

Het schoolbestuurlijk cyclisch (planmatig) onderhoud is uitgevoerd conform een vastgesteld programma. Het programma is, na toetsing op noodzakelijkheid, urgentie en prioriteit, in oktober 2018 vastgesteld. De kosten komen ten laste van de onderhoudsvoorziening. Van de 24 scholen wordt het onderhoud aan de binnen- en buitenzijde van 19 scholen in eigen beheer uitgevoerd. Hiermee was in 2019 een bedrag van € 485.210 gemoeid. Daarnaast werden de volgende kosten gemaakt voor de uitvoering van het onderhoud:

Kosten begeleiding uitvoering planmatig onderhoud, contractenbeheer- en uitvoering contracten alsmede Vastgoedservice 2019 gebaseerd op 19 objecten: € 29.113 all-in.

Door een gezamenlijke aanbesteding met meerdere schoolbesturen, zijn diverse voordelen op financieel- en uitvoeringsgebied behaald. De onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd door diverse bedrijven die zijn geselecteerd op basis van ervaringen, prijs/kwaliteit en de gids proportionaliteit. Nagenoeg alle werkzaamheden uit de jaarplanning zijn in het verslagjaar uitgevoerd.

Dotatie onderhoudsvoorziening

De totale omvang van de jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsvoorziening aan de hand van de meerjaarlijkse onderhoudsplannen van alle scholen wordt op bestuursniveau bepaald. De dotatie aan de onderhoudsvoorziening per school wordt naar rato van de rijksbekostiging groepsafhankelijke kosten vastgesteld. De onderhoudsvoorziening is over de genoemde 20 jaren positief en dekkend.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening in 2019 bedraagt € 245.959 (2018: € 279.040).

Duurzaamheid

In samenwerking met Linthorst, Odyssee en Gearhing is een werkgroep-Duurzaamheid opgetuigd. Gearhing wil in samenwerking vanuit deze werkgroep in de (nabije) toekomst haar vastgoed verduurzamen. Inmiddels is er voor de Romte in Itens een Duurzaam Vastgoed InvesteringsPlan (DVIP) gemaakt, een pilot. Dit als aftrap voor een verduurzamingstraject.

Het DVIP, geeft in verschillende scenario's weer, wat de duurzaamheidsmogelijkheden zijn binnen de huidige dotatie aan onderhoud. Kortom het MJOP is hierin leidend. Daarnaast wordt ook inzichtelijk gemaakt wat verder gaande duurzaamheidsmogelijkheden zijn. Hiermee heeft de Gearhing straks per object een plan om bijvoorbeeld volledig gasloos te gaan. Als de pilot straks wordt goedgekeurd, zal Gearhing dezelfde DVIP's ook laten opstellen voor de overige objecten. De financiële consequenties, zullen vanaf 2021 worden opgenomen in het huidige MJOP. Hiermee ontstaat een Duurzaam MJOP (DMJOP).

Integraal Huisvestingsplan gemeente De Fryske Marren

In de zomer van 2018 heeft het college ingestemd met het geactualiseerde IHP. In de actualisatie van het IHP zijn de uitkomsten van de gesprekken met de schoolbesturen (scenario's), de nieuwe opheffingsnorm, de leerlingenaantallen en de geactualiseerde leerlingenprognoses opgenomen. Het beleidskader van het huidige IHP is door de gemeenteraad in 2016 vastgesteld, inclusief de bevoegdheid van de raad om te beslissen over nieuwbouw/renovatie voor basisscholen kleiner dan 80 leerlingen. De ontwikkelingen zijn uitgewerkt in scenario's per regio. Om de ontwikkelingen in gemeente De Fryske Marren goed inzichtelijk te maken, worden de ontwikkelingen in het IHP per regio omschreven. Het IHP is een dynamisch document. Schoolbesturen en gemeente overleggen minimaal eenmaal per jaar over de huisvestingsaanvragen in relatie tot het IHP en de eventuele gewijzigde omstandigheden.

5.3 Ontwikkelingen (samenwerking, fusie, sluiting)

Regio Oost Lemsterland

In dit gebied is een duurzame oplossing voor het onderwijs nodig, met oog voor goed kwalitatief onderwijs maar waarbij ook bereikbaarheid van het onderwijs, de gebouwensituatie nu en in de toekomst en de betaalbaarheid belangrijke aandachtspunten zijn. Het voortbestaan van enkele scholen komt in gevaar, gezien de daling van het aantal leerlingen naar onder de opheffingsnorm.

Na intensief onderzoek blijkt er in deze geen draagvlak voor bestuurlijke samenwerking te zijn, derhalve heeft Gearhing besloten zelf om een aanvraag in te dienen voor vervangende bouw in de driehoek Echterbrug, Oosterzee en Bantega. Op 20 december 2018 is een aanvraag ingediend voor een voorbereidingskrediet voor vervangende nieuwbouw en voor de voorziening vervangende bouw van de drie scholen, waarbij we opteren voor een school, zodat er toekomstbestendig basisonderwijs in de regio ontstaat. Met het voorbereidingskrediet kan Gearhing komend kalenderjaar de voorbereidingswerkzaamheden voor vervangende bouw voor drie basisscholen opstarten, zoals bepalen omvang school, programma van eisen opstellen, ontwerp schoolgebouw, opstellen bouwplan, etc. Het huisvestingsprogramma en -overzicht 2020 zijn eind december door de gemeente vastgesteld.

Regio Balk

OBS 't Hazzeleger en RKBS Sint Ludgerus zijn samen gehuisvest in één accommodatie. De samenwerking tussen beide scholen op het gebied van gebouwbeheer is goed. De overdracht van het gedeeld juridisch eigendom van het gebouw is in het verslagjaar naar Gearhing en de BMS geregeld.

Op basis van de staat van het gezamenlijke schoolgebouw van de Sint Ludgerus en 't Hazzeleger, de renovatie/uitbreiding die nog heeft plaatsgevonden en de boekwaarde, is er op korte termijn geen reden voor renovatie of vervangende bouw. In verband met de kansen die het Centrumplan Balk biedt, wordt wel verkend welke kansen, mogelijkheden en aandachtspunten er zijn als de St. Ludgerus en It Hazzeleger zouden participeren in het Centrumplan met onder andere de Treemter,

't Haske en de spelothek (2022). Indien dit niet doorgaat, blijft 2030 als planning staan voor een gesprek over renovatie/nieuwbouw van de huidige schoolaccommodatie. De keuze is afhankelijk van de visie en planvorming van dit Centrumplan, of dit aansluit bij de visies van de twee scholen en of het Centrumplan meerwaarde biedt voor het onderwijs. In het verslagjaar 2019 zijn er geen ontwikkelingen te melden.

Integraal Huisvestingsplan 2017-2027 gemeente Súdwest-Fryslân

Het basis- en speciaal onderwijs is volop in beweging als het gaat om fusies en sluiting van scholen. Het IHP is geactualiseerd op het gebied van deze fusies en geeft inzicht in de toekomstige opgave als het gaat om adequate onderwijshuisvesting. Ook in het gebied van Littenseradiel dat op 1 januari 2018 bij SWF is aangesloten. Het IHP is in directe samenwerking met de schoolbesturen opgesteld. Daarnaast is de kennis uit de clusteragenda's en de doorontwikkeling IKA (integrale kind aanpak) verweven in dit IHP. Het karakter en de status van dit plan is beleidsmatig. Het IHP krijgt in de komende jaren concreet vorm bij de vaststelling van het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting. In het verslagjaar 2019 zijn er geen ontwikkelingen te melden. Dit heeft mede te maken met de wisselingen in het ambtelijk apparaat.

Gemeente Súdwest-Fryslân hanteert verschillende opheffingsnormen voor de basisscholen in Sneek en Bolsward en de rest van de gemeente. Vanaf 2019 geldt voor de scholen in deze beide steden een minimum aantal leerlingen van 154, in andere steden en dorpen wordt 30 leerlingen de ondergrens.

De Pipegaal, Workum

Ter vervanging van de huidige schoolgebouwen van de openbare basisschool De Pipegaal en de christelijke basisschool It Finster in Workum heeft het College van B&W van de gemeente Súdwest-Fryslân op 10 november 2015 een positief besluit genomen inzake nieuwbouw. De schoolbesturen hebben de wens uitgesproken voor een gezamenlijke huisvesting in de kern van Workum. Doel van de nieuwbouw is het realiseren van een optimale huisvestingssituatie, ruimtewinst door gezamenlijk gebruik van ruimten, samenwerking en kwaliteitsverbetering. Op dit moment is een fusie of samenwerkingsschool niet aan de orde. In

oktober 2019 is alsnog besloten om de kinderopvang (KidsFirst) op termijn te huisvesten in de nieuwe combischool. Verlangd wordt een flexibiliteit in het schoolgebouw zodat de twee scholen door middel van panelen desgewenst kunnen groeien of krimpen of samengevoegd kunnen worden tot één school.

Het schoolgebouw moet voldoen aan de onderwijskundige visie van de scholen en aan de minimale vereisten van Frisse scholen Klasse B. Op het gebied van energieverbruik en materiaalgebruik worden duurzame maatregelen genomen (BENG-norm).

Schoolbesturen zijn tegenover de gemeente Súdwest-Fryslân zowel gezamenlijk als ieder afzonderlijk verantwoordelijk voor budget en planning. Het bouwheerschap ligt bij de beide schoolbesturen. Gearhing is penvoerder. LindHorst is geselecteerd voor het projectmanagement ten behoeve van de nieuwbouw van de Combischool in Workum, fase I tot en met de aanbesteding d.w.z. begeleiding bij definitiefase, ontwerpproces, de uitvoeringsfase en nazorg. De ingebruikname van de nieuwbouw staat gepland voor september 2021.

Tweespan, Lemmer

In november 2018 heeft Gearhing een aanvraag voor vervangende bouw en bouwvoorbereidings-krediet ingediend ten behoeve van de Tweespan. De achterliggende gedachte van de aanvraag is het voornemen van de Tweespan en het Zuyderzee Lyceum (VariO) om intensiever samen te werken op het gebied van onderwijs aan 0 tot 18 jarigen (doorlopende leerlijnen). Met deze samenwerking tussen PO-VO willen de scholen een toekomstbestendig breed onderwijsaanbod in de regio realiseren.

Op dit moment zijn de ruimtelijke consequenties van onze inhoudelijke plannen nog onduidelijk, waardoor de consequenties voor het schoolgebouw van de Tweespan nog niet concreet gemaakt kunnen worden. Hierop heeft Gearhing begin november 2019 besloten de aanvraag tot vervangende bouw en het voorbereidingskrediet in te trekken.

Gemeente Leeuwarden en Waadhoeke

Het opdelen van de gemeente Litterenseradiel betekent dat Gearhing vanaf 1 januari 2018 ook voor haar schoolgebouwen gesprekken voert met de gemeente Leeuwarden en de nieuwe gemeente De Waadhoeke. In het verslagjaar is er veel gesproken over de nieuwe opheffingsnorm van de gemeente Leeuwarden. Vanaf 2019 geldt voor de scholen in de stad Leeuwarden een minimum aantal leerlingen van 153, in het buitengebied wordt 45 leerlingen de ondergrens.

De opheffingsnorm van de gemeente Waadhoeke is 44.

De Regeling aanpassing van de stichtings- en opheffingsnormen voor basisscholen is in verband met gebiedswijzigingen per 1 januari 2018, gewijzigd. De opheffingsnorm 1-1-2019 is pas geldend voor de teldatum 1-10-2019, schooljaar 2020-2021.

Leeuwarden

In het verslagjaar is samen met de onderwijskoepels gewerkt aan een nieuw integraal huisvestingsplan (IHP). De gemeente Leeuwarden rolde in 2014 een vlekkenplan voor de ontwikkeling van IKC's uit. Een groot aantal scholen en kinderopvangorganisaties stapte in en in korte tijd ontstonden veel volwaardige IKC's. Nu de uitvoering van het vlekkenplan ten einde loopt ontstond de behoefte aan een nieuw en integraal plan voor de onderwijs- en opvangvoorzieningen in de gemeente. ICS Adviseurs werd gevraagd om een nieuwe voorzieningenplanning, met een scope tot 2030, te schrijven. In verband met de gebiedswijziging (2018) heeft de gemeente nu ook te maken met een aantal plattelandsscholen van Gearhing. In 2019 zijn diverse gesprekken gevoerd over de toekomst van onze scholen in Baard, Jorwert, Weidum en Mantgum.

Waadhoeke

In het verslagjaar is samen met de onderwijskoepels gewerkt aan een verkenning naar het eerste integrale huisvestingsplan onderwijs van de gemeente Waadhoeke. In de Visie op Onderwijs staan de ambities, trends en ontwikkelingen beschreven waar gemeente en schoolbesturen met elkaar over hebben gesproken en waar afspraken over zijn gemaakt, of worden gemaakt. Dit alles vraagt om toekomstbestendige en duurzame onderwijsvoorzieningen.

In het verslagjaar is met succes actie gevoerd om renovatie of nieuwbouw van basisschool It Bynt (Winsum) in het IHP opgenomen te krijgen. Er zijn zorgen over de staat en onderhoud van het gebouw. Er is sprake van achterstallig onderhoud en er zijn de nodige gebreken m.b.t. tot het klimaat. Voor de gemeente is basisschool It Bynt een unieke situatie, aangezien het schoolgebouw niet van het schoolbestuur is, maar van de gemeente. Naast de staat van het gebouw kijkt de school vooruit: scholen in de regio worden kleiner en zullen niet het eeuwige bestaansrecht houden. De school in Winsum zou een goede regio-functie kunnen vervullen om de kinderen in regio Winsum goed onderwijs te kunnen blijven bieden.

5.4 Kansen en bedreigingen

Diverse scholen hebben, ten opzichte van de genormeerde vierkante meters, te kampen met niet bekostigde lokalen. Het aantal leerlingen daalt, de bekostiging daalt, de gebouwen krimpen niet.

Veelal gebruiken scholen lokalen die niet meer door het rijk bekostigd worden. Wanneer het niet mogelijk is om betalende externe medegebruikers c.q. huurders te vinden, dan worden lokalen afgesloten, met navenant lagere energie- en schoonmaakkosten. Ook worden de kosten van 'schoolbestuurlijk onderhoud' dan lager. Deze besparingen compenseren echter onvoldoende de lagere rijksvergoeding. Het blijft dan ook belangrijk om de bestaande huisvesting (scholen) te blijven volgen en te zorgen voor voldoende bezetting van deze accommodaties en voor kostenverminderingen als lokalen leeg staan.

5.5 Onderwijsleermiddelen, digitale media en meubilair

De onderwijsteams van Gearhing hebben hun eigen beleid voor het moderniseren en inrichten van hun onderwijsomgeving. Dit beleid geldt in samenhang met de onderwijsvisie van het onderwijsteam.

In 2019 zijn voor het up-to-date houden van de onderwijsleermiddelen, ICT-middelen en meubilair (naast de reguliere jaarlijkse uitgaven) de volgende bedragen geïnvesteerd:

Investeringsprogramma 2019									
	Invent&ICT&App werkelijk	Invent&ICT&App begroot	Meubilair werkelijk	Meubilair begroot	Leermiddelen werkelijk	Leermiddelen begroot	TOTAAL WERKELIJK	TOTAAL BEGROOT	TOTAAL VERSCHIL
BSM (Formatie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GPB (Personeelsbeleid)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ABB (Bestuursbureau)	10.457	75.000	-	1.200	-	-	10.457	76.200	65.743-
08CC Reinboge B.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12DX De Wynbrekker	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12MZ Twa yn Ien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderwijsteam 1	-	27.000	-	1.000	-	5.500	-	33.500	33.500-
05PM De Skulpe	18.147	-	3.110	-	1.420	-	22.676	-	-
11HJ De Pipegaal	-	-	607	-	25.498	-	26.105	-	-
11TD De Meiboom	-	-	18.028	-	697	-	18.725	-	-
10BJ De Populier	1.693	-	-	-	3.828	-	5.521	-	-
Onderwijsteam 2	19.840	7.000	21.745	-	31.442	18.750	73.027	25.750	47.277
08FI Utskoat	11.683	-	18.291	-	3.488	-	33.461	-	-
09FM It Leech	2.706	-	14.142	-	601	-	17.449	-	-
13BD Dubelspan	-	-	20.445	-	3.497	-	23.942	-	-
13GV Krunenstrobbe	668	-	23.547	-	2.759	-	26.974	-	-
13QP De Gielguorde	14.660	-	56.168	-	7.161	-	77.989	-	-
13UP De Folefinne	339	-	23.188	-	-	-	23.527	-	-
13YA De Pikeloer	-	-	3.842	-	3.076	-	6.918	-	-
14BJ It Pertoer	13.610	-	9.315	-	1.355	-	24.279	-	-
12VD De Stjelp	614	-	5.881	-	5.526	-	12.021	-	-
13LY De Romte	1.489	-	4.544	-	-	-	6.033	-	-
14EL It Bynt	9.900	-	9.607	-	2.501	-	22.008	-	-
14HD Opslach Wommels	8.305	-	5.064	-	8.000	-	21.369	-	-
Onderwijsteam Noord	63.974	92.300	194.033	117.100	37.963	57.300	295.970	266.700	29.270
11IH De Meerpaal	1.355	-	11.099	-	1.797	-	14.250	-	-
11TZ De Tweespan	708	-	3.645	-	1.497	-	5.850	-	-
Onderwijsteam 5	2.063	22.000	14.744	1.500	3.294	9.100	20.101	32.600	12.499-
04GD De Blinker	19.193	-	36.023	-	4.180	-	59.396	-	-
04HU Hazzeleger	23.787	-	5.898	-	993	-	30.677	-	-
08FX De Kogge	17.983	-	545	-	-	-	18.528	-	-
Onderwijsteam 6	60.963	1.500	42.466	5.500	5.173	11.000	108.601	18.000	90.601
	157.297	224.800	272.987	126.300	77.872	101.650	508.156	452.750	55.406

Opmerking: Onderwijsteam Noord bestaat uit de voormalige Onderwijsteams 3, 4 en 7.

In de jaarverslagen van de onderwijsteams worden de investeringen verantwoord en wordt een vergelijk gemaakt tussen de realisatie en de planning.

Zichtbaar is dat er bij verschillende onderwijsteams van de planning wordt afgeweken. Enerzijds betekent die afwijking dat er beter gepland kan worden maar anderzijds betekent het ook vaak dat er verantwoord wordt gehandeld door uit te stellen of af te stellen en te kiezen voor alternatieven. Vooral aan ICT is minder uitgegeven dan gepland mede door het verschuiven van de geplande investeringen naar eind 2019 en begin 2020. De aanschaf van nieuw schoolmeubilair voor verschillende scholen is in de planning juist naar voren gehaald. Daar waar onderwijsteams meer uitgaven dan in het investeringsprogramma was opgenomen wordt de afwijking van het programma afgezet tegen de rijksbekostiging en de exploitatie van het onderwijsteam. De investerings- en exploitatiekosten moeten zich binnen de bandbreedte bevinden die in het gezamenlijk beleid is vastgesteld.

6. Financiën

6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk beschrijven we de financiële effecten van de activiteiten van Gearhing. De twee belangrijkste bestanddelen van de verslaggeving zijn:

1. de exploitatierekening
2. de balans

Allocatie van middelen

De organisatie van Gearhing kent een aantal samenstellende onderdelen en daaraan zijn exploitaties en budgetten gekoppeld:

- BSM (Formatie)
- GPB (Personeelsbeleid - bovenschools)
- ABB (Servicebureau)
- Onderwijsteams

Voor het verdelen van de beschikbare middelen worden verschillende sleutels gehanteerd. Omdat de loonkosten het grootste onderdeel vormen van de kosten is daarvan via de BSM een specifieke exploitatie. Binnen deze exploitatie vindt de verdeling van de formatie per school plaats o.b.v. de leerkracht-leerlingratio. De ondersteuning van en binnen een onderwijsteams wordt daarbij naar rato en omvang toebedeeld aan deze formatie.

Verder kennen we de exploitatie van het servicebureau, de exploitatie van het gezamenlijk personeelsbeleid en de vijf exploitaties van de onderwijsteams. In deze laatste exploitaties overheersen de materiële kosten.

Voor al deze exploitaties zijn deelbegrotingen gemaakt en gebundeld in een integrale Gearhing begroting. Hierin is de financiële kwantificering vastgelegd van de plannen en verwachtingen voor 2019 in resultaatverantwoordelijke eenheden. Deze begroting wordt besproken en toegelicht in het directieoverleg en goedgekeurd door zowel de GMR als de raad van toezicht. We bespreken in dit hoofdstuk eerst de integrale exploitatie en vervolgens komen de afzonderlijke exploitaties aan bod.

In de toelichting bij de balans vergelijken we de vermogensontwikkeling met de streefwaarden die door Gearhing worden gehanteerd. Verder besteden we aandacht aan financieringsmaatstaven zoals die worden gehanteerd door de Inspectie van het Onderwijs. Uiteraard besteden wij ook aandacht aan de andere kengetallen.

6.2 Exploitatie en resultaat

De exploitatierekening is de staat van baten en lasten; het laat zien welke inkomsten en uitgaven er zijn geweest. De analyse is vooral gericht op de verschillen tussen begroting en realisatie. De vierde cijferkolom met de gegevens van het voorgaande jaar biedt een ontwikkelingsbeeld.

Het exploitatie overzicht geeft de baten en lasten van Gearhing over het gehele kalenderjaar weer. De baten worden gevormd door:

- rijksbijdragen van OCW
- overige overheidsbijdragen
- subsidies van gemeenten
- overige baten

De lasten bestaan uit:

- personele lasten
- afschrijvingslasten
- huisvestingslasten
- administratie- en beheerlasten
- kosten inventaris, apparatuur en leermiddelen
- overige instellingslasten

Opmerking

In december 2019 hebben de schoolbesturen in het primair onderwijs op basis van het afgesloten *convenant Aanpak Lerarentekort* vanuit OCW aanvullende rijksbijdragen ontvangen. De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJO) heeft geconcludeerd dat, aangezien het (aanvullende) rijksbijdragen betreft, deze middelen volledig als bate moeten worden verantwoord in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. De daadwerkelijke besteding van deze middelen vallen volledig in het boekjaar 2020. Voor Gearhing gaat dit om een extra bedrag aan 'bate' van € 181.000 in 2019. Het bedrag is in 2019 via het resultaat en de bestemmingsreserve verwerkt en valt in 2020 vrij om de uitgaven te 'dekken'. Het effect van de verwerking via de bestemmingsreserve van deze aanvullende rijksbijdragen van circa € 181.000 op het resultaat, het eigen vermogen en de kengetallen wordt in de toelichting veelal buiten beschouwing gelaten. Op onderdelen zal, indien relevant, wel een vergelijking worden gemaakt waarbij de bedragen worden gecorrigeerd voor deze in 2019 verwerkte aanvullende 'bate'.

Resultaat

Voor 2019 is sprake van een fors positief verschil tussen het begrote resultaat en het werkelijke resultaat van € 754.000. We laten hieronder een samenvatting zien van deze verschillen.

Het 'geschoonde' resultaat voor 2019 bedraagt: € 421.119.

	€
Rijksbijdrage	36.124
Overige subsidies OCW	-49.636
Overige baten	120.037
Lonen en salarissen	637.625
Overige personele lasten	135.978
Afschrijvingen	-7.496
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	-53.803
Diversen	-64.957
Totaal verschil resultaat	753.872

Hieronder staat een integraal overzicht van de baten, de lasten en het exploitatieresultaat over 2019.

Exploitatierekening 2019				
Baten	Werkelijk 2019 €	Begroting 2019 €	Vershil werkelijk / begroting €	Werkelijk 2018 €
Rijksbijdrage OCW	14.122.024	14.085.900	36.124	13.565.719
Overige subsidies OCW	841.722	891.358	-49.636	887.936
Gemeentelijke bijdragen	42.481	42.239	242	47.844
Overige overheidsbijdragen	14.335	14.247	88	14.295
Overige baten	285.668	165.631	120.037	222.365
Totaal baten	15.306.230	15.199.375	106.855	14.738.159
Lasten				
Lonen en salarissen	9.620.188	10.257.813	-637.625	9.364.042
Overige personele lasten	2.403.345	2.539.323	-135.978	2.250.112
Afschrijving inventaris en apparatuur	149.784	164.033	-14.249	162.371
Afschrijving meubilair en machines	105.100	81.019	24.081	107.822
Afschrijving leermiddelen etc. (PO)	95.049	97.385	-2.336	107.507
Huur gebouwen	32.543	33.250	-707	32.544
Klein onderhoud en exploitatie	123.464	119.370	4.094	121.112
Energie en water	178.190	171.800	6.390	171.692
Schoonmaakkosten	236.933	239.040	-2.107	234.641
Heffingen	41.730	30.850	10.880	18.097
Dotatie onderhoudsvoorziening	246.699	246.699	0	279.040
Overige huisvestingslasten	290.215	266.935	23.280	250.002
Administratie- en beheerslasten	257.800	274.315	-16.515	215.534
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	695.204	641.401	53.803	628.132
Overige instellingslasten	223.981	190.994	32.987	202.552
Totaal lasten	14.700.225	15.354.227	-654.002	14.145.200
Saldo Baten en Lasten	606.005	-154.852	760.857	592.959
Rentebaten	508	4.500	-3.992	886
Rentelasten	3.993	1.000	2.993	3.068
Exploitatiesaldo	602.520	-151.352	753.872	590.777

Baten

De totale baten (exclusief de financiële baten) zijn € 106.800 hoger dan begroot, dat is 0,7%.

Binnen de totale baten zijn de ontvangen rijkssubsidies daarbij per saldo licht hoger dan begroot. Eind oktober 2019 zijn verhogingen met terugwerkende kracht doorgevoerd door het Rijk in de beschikkingen voor het schooljaar 2018/2019 en 2019/2020. De extra te ontvangen bate van circa € 200.000 voor alleen het schooljaar 2018/2019 komt daarbij volledig ten gunste van het boekjaar 2019. Tegenover deze aanvullende bate is voor de verwerking van de fusiemiddelen voorzichtigheidshalve de lijn van voorgaande jaren gehanteerd. In vergelijking met de begroting resulteert dit in een lagere bate aan fusiebekostiging van circa € 340.000.

De hogere baten voor schooljaar 2019/2020 liggen deels in de extra beschikbaar gestelde middelen voor werkdrukverlaging, gewijzigde bekostiging voor onderwijsachterstandenbeleid en extra groeibekostiging en daarnaast spelen de indexering en verhoging (cao) van de personele lumpsum, het budget voor personeel- en arbeidsmarktbeleid en de prestatiebox een rol (totaal circa € 125.000 voor 2019).

De ontvangen gemeentelijke bijdragen die betrekking heeft op ontvangen gelden voor ID-banen en de overige rijksbijdragen (bijdrage Fries) komen per saldo nagenoeg met de begroting overeen.

Prestatiebox

De ontvangen middelen vanuit de presatiebox zijn onder andere ingezet voor verschillende vormen aan (na)scholing, culturele vorming, beter onderwijs voor meer- en hoogbegaafde kinderen en daarnaast voor de verdere uitrol en ondersteuning van LeerKRACHT.

Lasten

De totale lasten waren per saldo € 654.000 lager dan begroot, dat is circa 4,3%.

Van de totale lasten heeft meer dan 80% betrekking op de posten “*Lonen en salarissen*” en “*Overige personele lasten*”.

De totale “*Lonen en Salarissen*” zijn na verrekening van de uitkeringsbaten fors lager dan de begroting. Deze onderschrijding ligt voor een deel aan te hoog begrote bedragen aan Salariskosten en voor Outplacementkosten en deels aan dubbel opgevoerde bedragen. Daarnaast worden nieuwe medewerkers veelal aangenomen als payroller. Een deel van de onderschrijding wordt gecompenseerd bij “*Overige personele lasten*”.

De onder “*Overige personele lasten*” verantwoorde (extra) inzet van payrollers is € 185.000 hoger dan de begroting. Ook de inzet van ander extern personeel was bijna € 175.000 hoger dan begroot. De meerinzet van personeel wordt verklaard door de ruimte die is ontstaan door hogere reguliere baten. In 2019 is weer een flink aantal payrollers ingezet. Hiermee wordt de flexibiliteit georganiseerd om de krimp het hoofd te kunnen bieden. De uitgaven aan payrollers verliepen sinds 2010 als volgt:

Verloop kosten payroll	
Jaar	
2010	325.000
2011	410.000
2012	1.000.000
2013	1.400.000
2014	1.600.000
2015	1.975.000
2016	2.279.000
2017	1.677.180
2018	1.667.946
2019	1.733.618

Hierna volgen twee tabellen die aangeven hoe de loonkosten en inleenkosten zich hebben ontwikkeld binnen Gearhing. Bij het personeel in loondienst was het prijsniveau van de salarissen onder de begroting en de inzet van personeel in loondienst was hoger dan begroot. De payrollers die in 2019 zijn ingezet hadden een licht hoger gemiddeld loonkostenniveau dan die van de medewerkers in loondienst, mede als gevolg van btw-kosten en de vergoeding voor de payroll-organisatie.

Personeel in loondienst		2019		
Omschrijving	Realisatie	Begroot	Verschil	
Fte's	137,3200	132,8100	-4,5100	
GPL	€ 68.888	€ 71.861	€ 2.973	
Loonkosten	€ 9.459.692	€ 9.543.813	€ 84.121	
Hoeveelheidsverschil			€ -310.685	
Prijsverschil			€ 394.806	
Totaal			€ 84.121	

Personeel via PAYROLL		2019	
Omschrijving	Realisatie	Begroot	Vershil
Fte's	24,8700	19,0100	- 5,8600
GPL	€ 69.707	€ 80.469	€ 10.762
Loonkosten	€ 1.733.618	€ 1.529.722	€ - 203.896
Hoeveelheidsverschil			€ - 408.484
Prijsverschil			€ 204.588
Totaal			€ - 203.896

Op de overige bestanddelen van de post “Overige personeelskosten”, dus naast de kosten van payroll en ander extern personeel, is per saldo in totaal € 320.000 minder uitgegeven dan begroot. Op onderdelen zijn te hoge budgetbedragen meegenomen. Op de cursussen is bijvoorbeeld zo’n € 122.000 minder uitgegeven dan begroot, maar zijn de uiteindelijke scholingskosten voor 2019 in vergelijking met 2018 wel met 37% gestegen. Verder vallen de overige personele lasten en de kosten voor werving van personeel flink lager uit. Voor deze overige personele lasten is eveneens een stijging ten opzichte van 2018 zichtbaar (+9%).

De afschrijvingslasten zijn ten opzichte van de begroting per saldo licht hoger (€7.500), dit is deels toe te schrijven aan de aanschaf van nieuw schoolmeubilair en tevens aan het gelijk trekken van de afschrijvingstermijnen (kortere levensduur) binnen het schoolmeubilair. De aanschaf van ICT is daarnaast nog achtergebleven bij de aangevraagde investeringsbegroting. De verklaring ligt voor een deel in uitstel en vertraging van ICT-investeringen naar eind 2019 en 2020. In 2020 wordt een inhaalslag in het aantal devices verwacht nadat de vereiste de upgrade van Windows7 naar Windows10 is afgerond. Verder is in toenemende mate een verschuiving zichtbaar naar digitale lesmethoden op basis van licenties.

De totale huisvestingslasten zijn met een overschrijding van € 42.000 circa 4% hoger dan begroot. Op overige huisvestingslasten en het tuinonderhoud is meer uitgegeven dan begroot mede als gevolg van ‘achterstallig’ onderhoud. De overschrijding op de heffing wordt verklaard door nagekomen facturen als gevolg van achterstanden bij het Noordelijk Belastingkantoor over voorgaande jaren. Zie hoofdstuk 6 voor een nadere toelichting op huisvesting.

De administratie- en beheerlasten zijn per saldo € 16.000 lager dan begroot, vooral door vooralsnog minder uit te geven aan *ondersteuning op de fusie* dan begroot. De totale administratie- en beheerlasten bestaan, evenals vorig jaar, voor meer dan 60% uit de kosten voor het administratiekantoor en de accountant.

De uitgaven voor *inventaris, apparatuur en leermiddelen* zijn € 53.000 hoger dan begroot. Deze overschrijding is voor een bedrag van € 58.000 toe te schrijven aan hogere ICT-lasten door een verschuiving naar licentiekosten, door een ‘investering’ om het implementeren van Office365 mogelijk te maken en gemaakte PR-kosten (website, film en promotiemateriaal). Verder vallen de reprokosten € 5.000 lager uit dan begroot.

Bij de *overige instellingslasten* zijn de totale kosten uiteindelijk € 33.000 hoger dan in eerste instantie in de begroting waren opgenomen. We hebben in het najaar ‘bovenschools’ extra geld beschikbaar gesteld voor de scholen om goed onderbouwde projecten op te tuigen en uit te voeren. Deze gelden zijn vooral ingezet op ‘wensenlijstjes’ en daarmee zeker goed besteed. Tegenover deze extra uitgaven is evenals in voorgaande jaren de begrote bedragen van de medezeggenschapsraden te hoog, daarbij is het mogelijk dat hun kosten ook wel eens vermengd worden met de kosten van de school. De financiële baten en lasten zijn per saldo in lijn met de begroting.

Deelexploitaties

Van de deelexploitaties in 2019 is het volgende verzameloverzicht gemaakt:

2019 Naam deelexploitatie	Werkelijke baten	Begrote baten	Werkelijke lasten	Begrote lasten	Werkelijk resultaat	Begroot resultaat	PER SALDO
BSM (Formatie)	10.162.619	10.326.628	10.445.691	10.361.828	-283.072	-35.200	-247.872
GPB (Personeelsbeleid)	2.023.906	1.776.234	988.408	1.793.937	1.035.498	-17.703	1.053.201
ABB (Servicebureau)	829.653	827.592	961.670	867.795	-132.017	-40.203	-91.814
Onderwijsteam 1	214.080	211.949	181.962	223.967	32.118	-12.018	44.136
Onderwijsteam 2	420.783	430.563	439.101	438.554	-18.318	-7.991	-10.327
Onderwijsteam 3	156.830	153.997	158.142	163.997	-1.312	-10.000	8.688
Onderwijsteam 4	486.312	472.227	491.001	471.777	-4.688	450	-5.138
Onderwijsteam 5	333.049	320.780	345.760	347.267	-12.711	-26.487	13.776
Onderwijsteam 6	355.736	344.052	366.566	349.752	-10.830	-5.700	-5.130
Onderwijsteam 7	323.261	335.353	321.924	335.353	1.338	-	1.338
Financiële baten en lasten	515	4.500	4.000	1.000	-3.485	3.500	-6.985
Totaal	15.306.746	15.203.875	14.704.225	15.355.227	602.520	-151.352	753.872

De aanvullende rijksbijdragen zijn verwerkt binnen de GPB (gezamenlijk Personeelsbeleid). In de per onderwijsteam opgestelde jaarverslagen over 2019 wordt nader ingezoomd op de resultaten per OT in relatie tot de begroting voor 2019. Deze jaarverslagen worden besproken met de verschillende MR-en.

Extra middelen voor werkdrukverlaging

In de loop van 2018 zijn vanuit het ministerie extra middelen beschikbaar gesteld voor werkdrukverlaging. Voor het verlagen van de werkdruk is een bedrag per leerling beschikbaar gesteld en voor Gearhing betekent dit in 2019 een bedrag van zo'n € 340.000. De onderwijsteams hebben zelf gekeken naar de knelpunten binnen de teams en in overleg met PO en Financiën en instemming van de P-MR zijn deze middelen ingezet. Het totaal aan werkdrukmiddelen is voor het schooljaar 2018/2019 en 2019/2020 besteed aan het inzetten van extra personeel (o.a. leerkrachten, vakleerkrachten en onderwijsassistenten) en zijn in de financiële cijfers ook als zodanig verantwoord.

6.3 Balans

Waar de exploitatierekening de baten en lasten van een kalenderjaar laat zien, geeft de balans aan welke waarden (activa) er aan het begin en aan het eind van een kalenderjaar in een organisatie aanwezig zijn en waar deze vandaan komen (passiva). De balans laat de situatie per 31-12-2019 zien met als vergelijk de stand per 31-12-2018.

Balans	31-12-2019	31-12-2018
Activa	€	€
Inventaris en apparatuur	1.153.744	1.116.849
Leermiddelen (PO)	391.164	425.581
Deelnemingen/financiële vaste activa	72.486	74.886
Ministerie van OCW	616.457	638.165
Overige vorderingen	188.706	88.945
Overlopende activa	110.847	83.280
Liquide middelen	7.919.923	6.882.068
Totaal Activa	10.453.327	9.309.774
Passiva		
Algemene reserve Publiek	5.331.628	4.910.238
Algemene reserve Privaat	90.551	90.551
Bestemmingsreserves/bestemmingsfonds	181.131	0
Personele voorziening	218.239	227.316
Onderhoudsvoorziening	875.934	1.015.692
Overige voorzieningen	269.632	272.962
Crediteuren	743.476	247.792
Belastingen en prem. soc. verzekeringen	358.986	389.173
Schulden terzake van pensioenen	127.091	111.560
Overlopende passiva	2.256.659	2.044.490
Totaal Passiva	10.453.327	9.309.774

Activa

De materiële vaste activa (inventaris, apparatuur en leermiddelen) zijn in waarde nagenoeg gelijk gebleven. Voor 2019 stond een ICT-investeringsprogramma gepland die nog niet volledig is uitgevoerd. Het achterblijven van deze ICT-aanschaf wordt gecompenseerd door het naar voren halen van investeringen in schoolmeubilair. De terugloop aan leermiddelen ligt vooral aan de verschuiving naar de aanschaf van licenties.

Onder de financiële vaste activa zijn de waarborgsommen die voor onbeperkte tijd zijn verstrekt om gebruik te kunnen maken van tablets en onderwijs specifieke software verantwoord en daarnaast een bankgarantie voor de huur van het servicebureau in Bolsward.

De grootste debiteur is het ministerie van OCW, die wordt separaat getoond op de balans. De vordering op het ministerie is een vrij stabiele factor op de balans en hangt samen met de subsidiestroom. De *Overige vorderingen* is een samenstel van diverse nog uitstaande vorderingen en afrekeningen en nog te ontvangen rente over 2019. De stijging ten opzichte van ultimo 2018 ligt in een vordering op Nije Gaast m.b.t. de gezamenlijke nieuwbouw in Workum. De post *Overlopende activa* bestaat uit vooruitbetaalde bedragen voor beveiligingsabonnementen, verzekeringspremies en overige vooruitbetalingen.

De *liquide middelen* zijn ten opzichte van ultimo 2018 fors gestegen. De aan het eind van 2019 ontvangen rijkssubsidies voor de schooljaren 2018/2019 en 2019/2020 liggen hier mede aan ten grondslag. Voor deze bedragen heeft eind 2019 nog geen passend beleid vorm kunnen krijgen. De insteek is om

een deel van deze middelen in de loop van 2020 te gaan inzetten. De via de bestemmingsreserve verwerkte aanvullende rijksbijdrage van € 181.000 is eveneens onderdeel van het hoge saldo aan liquide middelen. Verder is het gestegen crediteurensaldo aan het eind van 2019 van invloed op de banksaldi.

Passiva

Het eigen vermogen is fors gestegen als gevolg van het positieve exploitatieresultaat in 2019. Van het positieve resultaat wordt een bedrag van € 421.389 toegevoegd aan de algemene publieke reserves. De in 2019 ontvangen aanvullende rijksbijdragen van € 181.131 die in 2020 worden uitgegeven zijn toegevoegd aan de publieke bestemmingsreserves. Het niet gemuteerde private deel van de reserves blijft dat private label houden om de mogelijkheid open te houden dat de middelen kunnen worden ingezet voor zaken waarvoor de publieke middelen niet ingezet kunnen/mogen worden. In de praktijk kunnen dat bijvoorbeeld huisvestingszaken, tussenschoolse opvang en leerlingenvervoer zijn. Maar in principe kan het elke besteding binnen de doelstelling van Gearhing zijn.

De personele voorziening betreft de voorziening voor jubileumgratificaties. Het doteren aan de jubileumvoorziening gebeurt op basis van de berekende opbouw van rechten, de onttrekking vindt plaats door de uitkering van jubileumgratificaties en een eventuele vrijval vindt plaats als medewerkers uit dienst treden. De stapsgewijze stijging van de pensioenleeftijd heeft een opwaarts effect op deze voorziening, doordat de uitstroom van personeel groter is dan de instroom, wordt dit effect soms ook weer teniet gedaan. In 2019 is de personeelsvoorziening gedaald omdat er meer onttrokken en vrijgevalen is dan er per saldo is gedoteerd.

De voorziening voor gebouwenonderhoud is gedaald, per saldo lijkt de besteding aan meerjarig onderhoud in lijn te zijn met de dotatie aan de voorziening. Meer specifieke informatie wordt in paragraaf 5.2 gegeven.

De post “Overige voorzieningen” heeft betrekking op de reorganisatievoorziening, die is gevormd in verband met de kosten van salarisgaranties die voortvloeien uit de transitie naar onderwijsteams. In 2017 is een éénmalige extra dotatie gedaan om aan de toekomstige verplichtingen die hun oorsprong hebben in de reorganisatie van 2013 te voldoen. De post *crediteuren* is ultimo 2019 vooral door nog te betalen payroll-facturen fors hoger dan het saldo van vorig jaar.

De premieschulden aan uitkeringsinstellingen zoals ABP, belastingdienst en participatiefonds betreffen in hoofdzaak de over het salaris van december af te dragen premies. De premieschuld aan het vervangingsfonds is ultimo 2019 minimaal.

De *overlopende passiva* worden voor een deel gevormd door de regulier gereserveerde vakantiegelduitkering en de helft bestaat uit de ontvangen subsidies (aan fusiemiddelen) die deels nog niet zijn uitgegeven en deels wel al zijn uitgegeven aan materiële vaste activa en dan via een egalisatiesysteem geleidelijk worden toegevoegd aan de exploitatie.

6.4 Treasury

Treasury gaat over wat we doen met het geld dat we niet direct nodig hebben voor onze onderwijsactiviteiten. Het treasurybeleid binnen Gearhing vond plaats binnen de kaders van de Regeling van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 6 juni 2016. Hierin staan regels voor het beleggen en belenen van publieke middelen.

Conform deze regeling van het ministerie van ocw heeft Gearhing een treasurystatuut opgesteld (vastgesteld in 2017 door het college van bestuur). Het treasurystatuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie en risico's te beperken. In dit statuut wordt het treasurybeleid uiteengezet; ook wordt een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden die horen bij de treasuryfunctie.

omschrijving	saldo 1-1-2019	saldo 31-12-2019	rente	rendement in % per jaar
Rabo betaalrek. 0139990194	953	992.075		0,00%
Rabo spaarvrij rek. 3660510343	1.902.873	1.902.883	0	0,00%
BNG 285140922	2.828.263	2.873.187		0,00%
ING zakel.rek 0006083556a	2.149.928	2.150.804	515	0,02%
ING spaarrek. 0006083556b	51	974		0,00%
Totaal	6.882.068	7.919.923	515	0,01%

Het betalingsverkeer van Gearhing verloopt via de betaalrekening bij de BNG. Het niet geïnvesteerde vermogen is weggezet bij de Rabobank en de ING. Bij de Rabobank wordt een spaarrekening aangehouden genaamd "Bedrijfsspaarrekening", de actuele spaarrente voor deze rekening bedraagt 0,0%. Bij de ING heeft Gearhing een Private Banking Spaarrekening waarop een rente wordt vergoed van 0,02% op 31-12. De rendementen zijn extreem laag maar dat is een algemeen verschijnsel. De huidige rentetarieven zijn laag en vertonen ook nog geen neiging om te stijgen.

Op de betaalrekeningen wordt geen rente vergoed over het saldo. Het reguliere beleid van Gearhing is, indien van toepassing, de betaalrekening af te romen; het overschot wordt normaliter overgeboekt naar de spaarrekening. Als het saldo onvoldoende is voor de verwachte uitgaven, dan wordt het opgehoogd vanaf de spaarrekening. In de praktijk is de trend dat banken geld in rekening (gaan) brengen over (te) hoge bank-/sparsaldi. Naast bovenvermelde betaal- en spaarrekeningen zijn door Gearhing, evenals in het voorgaande jaar, geen financiële instrumenten (zoals bijvoorbeeld rente swaps) ingezet en zijn er geen andere beleggingen dan wel aangetrokken leningen.

Financiële instellingen moeten minimaal een A-rating hebben. De instellingen waar door Gearhing gelden worden aangehouden hebben op basis van Fitch de volgende Long-term ratingscores:

1. Rabobank AA- (outlook: negative)
2. BNG AAA (outlook: stable)
3. ING A+ (outlook: stable)

De middelen worden dus verantwoord en in lijn met ons treasurystatuut en de "Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016" weggezet. De tegoeden op alle rekeningen zijn direct opeisbaar zonder kosten.

De verwachting is dat de rentetarieven op korte termijn niet veel zullen wijzigen. Om die reden worden er geen gelden voor langere tijd vastgezet. In 2020 zal wel weer kritisch worden gekeken naar de samenstelling van de verschillende banksaldi.

7. Kengetallen

De kengetallen zijn voor de duiding van de vele cijfers van de jaarrekening. Ze vatten de cijfers samen en geven betekenis aan de grote opsomming van cijfers.

Er zijn kengetallen voor de exploitatierekening, voor de balans en voor de combinatie van die twee.

Exploitatiekengetallen			
	in procenten van de totale baten		
	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Rijksbijdragen	97,76%	98,54%	98,07%
Overige overheidsbijdragen	0,37%	0,37%	0,42%
Overige baten	1,87%	1,09%	1,51%

	in procenten van de totale baten		
	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Personele lasten	81,79%	83,35%	82,11%
Afschrijvingen	2,38%	2,23%	2,67%
Huisvestingslasten	7,82%	7,22%	7,83%
Overige instellingslasten	8,01%	7,21%	7,40%

	in procenten van de totale baten		
	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Resultaat (= Marge cq Rentabiliteit)	3,94%	-1,00%	4,01%

Deze meeste cijfers wijken niet beduidend af van landelijke cijfers en zijn kenmerkend voor een primair onderwijs organisatie.

In 2019 is uiteindelijk een resultaat behaald van +3.94 % tegenover een begroot resultaat van -1,0%; zonder de incidentele 'bate' van €181.000 is dit een percentage van +2,8%. Gearhing streeft uiteraard naar een verantwoord niveau van het eigen vermogen en het weerstandvermogen waarbij een bewust negatief resultaat de uitkomst kan zijn. De middelen die voor onderwijs zijn bedoeld, moeten daar ook aan worden besteed. Als Gearhing krimpt en als Gearhing meer vermogen heeft dan benodigd voor financiering en risicodekking, zullen bewust en planmatig negatieve resultaten begroot worden om de kwaliteit van onderwijs vast te houden of te verbeteren.

Kengetallen ten aanzien van de balans	31-12-2019	31-12-2018
Liquiditeit (= quick ratio = current ratio)	2,53	2,75
Solvabiliteit (EV/TV)	53,6%	53,7%
Solvabiliteit (EV/VV)	1,16	1,16
Solvabiliteit commissie Don (EV+voorz / TV)	66,6%	70,0%
Weerstandscapaciteit	€ 5.603.310	€ 5.000.789
Weerstandscapaciteit inclusief voorzieningen	€ 6.967.115	€ 6.516.759
Weerstandscapaciteit incl. voorz. en excl mva	€ 5.422.207	€ 4.974.329

Het begrip "liquiditeit" duidt de mate aan waarin een organisatie in staat is om op korte termijn aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. Een waarde van 1 geeft aan dat de organisatie hiertoe in staat is. De waarde van 2,53 ultimo 2019 geeft aan dat de organisatie Gearhing hiertoe zeer goed in staat is. De inspectie van het onderwijs (IvhO) hanteert een signaleringswaarde van kleiner dan 0,75.

De "solvabiliteit" geeft aan in welke mate de organisatie op lange termijn in staat is om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. In de praktijk worden meerdere definities gehanteerd en deze zijn in het bovenstaand overzicht aangegeven. De afkorting EV staat voor eigen vermogen, VV voor vreemd vermogen en TV voor totaal vermogen. De Ivho hanteert een minimum van 30,0% en met een uitkomst van 53,6% voldoet Gearhing daar meer dan goed aan.

Kengetallen vermogen ten opzichte van exploitatie	31-12-2019	31-12-2018
Weerstandsvermogen (EV/Baten)	36,61%	33,93%
Weerstandsvermogen inclusief voorzieningen	45,52%	44,22%
Weerstandsvermogen incl. voorz. en excl. mva	35,42%	33,75%
Kapitalisatiefactor (balanstotaal/exploitatiebaten)	68,29%	63,16%
Rentabiliteit (resultaat / totale baten)	3,96%	4,01%
Rendement/rentabiliteit (resultaat / EV)	10,75%	11,81%

Het weerstandsvermogen (EV/Baten) ligt met 36,6% prima op het gewenste niveau van tussen de 10% en 40%. Het weerstandsvermogen zegt iets over de reservepositie en over de mogelijkheden om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van kleiner dan 5%.

De kapitalisatiefactor is een graadmeter voor de mate waarin een organisatie efficiënt wordt gefinancierd. De neergelegde norm (bovengrens) van de commissie Don ligt, afhankelijk van de grootte van de organisatie, tussen 35% en 60%. Hoewel de omvang van Gearhing geen reden is voor een veel hogere risicobuffer dan 5% en dus geen reden voor een hogere kapitalisatiefactor dan 30 a 40%, is het grote aantal hele kleine scholen wel reden waardoor de organisatie minder efficiënt om kan gaan met de investeringen in materiële vaste activa. Gearhing hanteert zelf een marge waarbinnen de kapitalisatiefactor zich moet bevinden en dat is tussen de 35% en 60%. De actuele score ultimo 2019 valt niet meer binnen deze marge en voor 2020 geldt om deze weer in lijn te brengen met deze bandbreedte.

Het rendement is een kengetal dat in op winst gerichte organisaties wordt gebruikt om te kijken hoeveel rendement de inleggers van het eigen vermogen (aandeelhouders) hebben op hun ingelegde geld. In een niet op winst gerichte organisatie als Gearhing is het een vrijwel betekenisloos kengetal.

De kengetallen voor zowel de balans en het vermogen als voor de exploitatie laten overall een positief beeld zien en passen voor de meeste kengetallen in de financiële toekomstvisie die Gearhing heeft geformuleerd. Voor een aantal onderdelen zullen we wel proberen om binnen het bestaande beleid maatregelen te formuleren om de gewenste tendens en daarmee de gewenste kengetallen te realiseren. De insteek is en blijft dat het beschikbare geld, rekening houdend met de 'spelregels', dient te worden ingezet in het onderwijs binnen Gearhing.

8. Continuïteit en toekomst

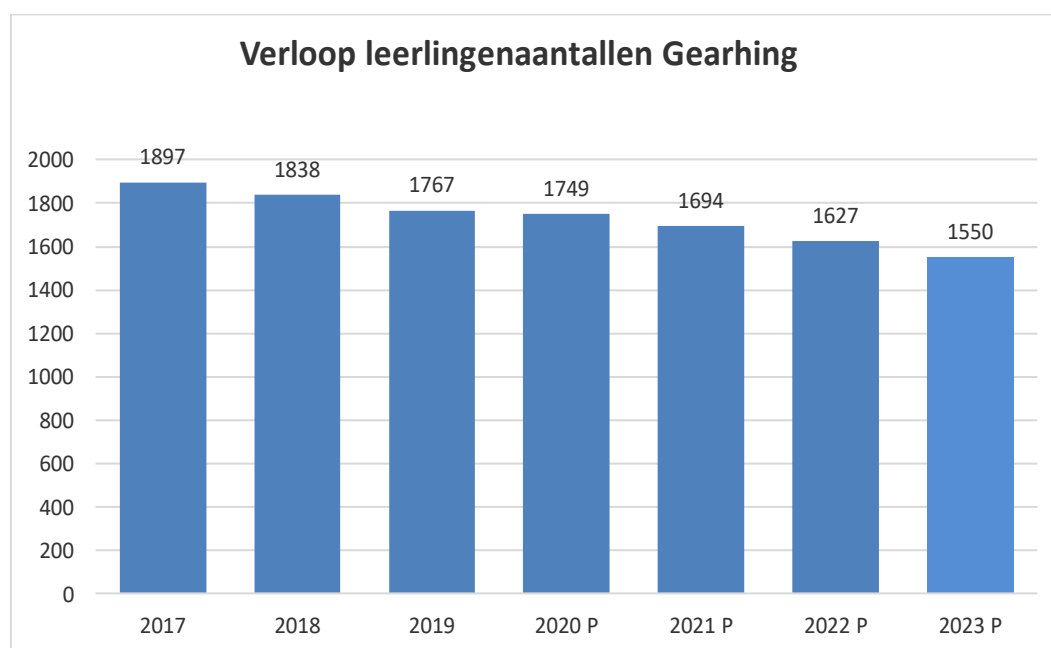
In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de verwachte ontwikkelingen in de baten en lasten voor 2020 tot en met 2023 alsmede de ontwikkelingen in de vermogenspositie. De continuïteitsparagraaf biedt daarbij zicht op de ontwikkelingen in de nabije toekomst en beschrijft wat de gevolgen zijn voor het resultaat en de vermogenspositie. Met deze paragraaf wordt mede inhoud gegeven aan de wijzigingen die de minister van OCW heeft gegeven alsmede de Code Goed Bestuur primair onderwijs.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat we het over 2019 behaalde positieve resultaat de komende jaren extra willen gaan inzetten. We zorgen er daarbij voor dat over deze periode van vier jaar de lasten de lijn blijven volgen van de verwachte baten. Dit realiseren we door een strakke planning & control, die ervoor zorgt dat de lasten de baten blijven volgen, het onderhoud van schoolgebouwen is gedifferentieerd, er taakstellende budgetten zijn, het personeelsbestand de daling van het leerlingen-aantal door natuurlijk verloop volgt en er een flexibele schil is van payroll leerkrachten.

We ontwikkelen plannen om de toegezegde extra middelen voor de komende jaren op een verantwoorde wijze te blijven inzetten. Bij het inzetten van deze middelen blijven we rekening houden met de krimp en de verdeling binnen ons huidige personeelsbestand tussen onze vaste krachten en de flexibele schil.

8.1 Leerlingen en Bestuursformatieplan

Het aantal leerlingen in onze regio is de afgelopen jaren gekrompen en daarmee is ook het aantal leerlingen dat een Gearhing school bezoekt gedaald. De prognoses laten eveneens een dalende lijn zien qua leerlingen.

In onderstaand overzicht wordt het aantal inzetbare fte's, evenals in voorgaande jaren, berekend op basis van het aantal leerlingen in combinatie met de leerkracht-leerlingratio. Bij het bepalen van het totaal aantal inzetbare fte's worden daarnaast de extra vanuit het ministerie toegezegde middelen voor het verminderen van de werkdruk omgezet naar (nog) te bepalen en in te zetten formatie.

Leerkracht-leerlingratio	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Ratio - leerkracht - leerling	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Aantal leerlingen 7/12 en 5/12	1.808	1.760	1.726	1.666	1.595
Aantal fte's inzetbaar	95,18	92,61	90,85	87,69	83,94
Budget werkdrukvermindering	6,21	7,30	8,04	8,13	7,78
Totaal fte's inzetbaar	101,39	99,91	98,89	95,81	91,72
Inzet lesgevend Onderwijs Personeel					
Inzet OP/OOP (4004, 4020) minus natuurlijk verloop	93,22	92,36	91,51	91,12	88,76
inzet payroll	8,17	7,54	7,38	4,69	2,96
Totale inzet OP/OOP en payroll	101,39	99,91	98,89	95,81	91,72

De netto inzet van leerkrachten in dienstverband (los van zorguren en los van extra uren in verband met zware ondersteuning van leerlingen) plus de flexibele formatie, is in het kalenderjaar 2019 gemiddeld 1 fte per 19 leerlingen. Voor de jaren 2020 tot en met 2023 wordt in eerste instantie in de basisberekeningen eveneens rekening gehouden met een ratio van 19,0. Naast deze basisberekening wordt het verschil t.o.v. een ratio van 1-op-18 aan extra middelen al beschikbaar gesteld voor zowel het boekjaar 2020 als voor het schooljaar 2020/2021. In het Bestuursformatieplan dat jaarlijks voor 1 mei voor het volgend schooljaar wordt opgesteld en vastgesteld wordt dit al meegenomen. De insteek is om dit voor de komende jaren te gaan doen en daarvoor de basisberekeningen aan te passen.

8.2 Financiële informatie

Meerjarenbegroting

Op basis van de leerlingenprognoses, de hieraan gelieerde rijksbijdrage, inclusief de werkdrukmiddelen, de overige overheidsbijdragen en de overige baten is een meerjarige vergelijking opgesteld met de ontwikkeling van de bijbehorende kosten, administratie/beheer/bestuur, personele kosten en materieel voor scholen. In de meerjarenbegroting 2020-2023 is evenals in voorgaande jaren met de daling van het aantal leerlingen en daarmee gepaard gaande krimp van het personeelsbestand rekening gehouden (zie paragraaf 8.1).

In de meerjarenbegroting worden diverse veronderstellingen en uitgangspunten gehanteerd, zoals:

- In de cijfers is geen rekening gehouden met eventuele toekomstige fusies;
- De vanaf 2016 gereserveerde fusiemiddelen voor een tweetal scholen worden vanaf 2020 als baten meegenomen voor een 'vast' bedrag per jaar. Het vertraagd toerekenen van deze middelen betreft een soort van risicobuffer en maakt het mogelijk de komende jaren een consistente lijn te volgen;

In de regel "resultaat" is, naast het resultaat van 2019, het te verwachten exploitatiesaldo voor de jaren 2020 tot en met 2023 weergegeven. We gaan er daarbij vanuit onze hoofddoelstelling, het verzorgen van goed onderwijs in deze regio, te kunnen blijven continueren. Vanaf 2021 is bewust een negatief exploitatieresultaat begroot, er wordt verantwoord geïnvesteerd in de toekomst ten laste van de financiële reserves van Gearhing. Daarbij blijven de financieringsfunctie van het eigen vermogen en de risicobuffer op peil. De vermogensontwikkeling zal in lijn blijven met de laatste inzichten en normen zoals aangegeven bij de financiële doelstellingen in het jaarprogramma 2020, rekening houdend met de normen van de Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (CVO).

Bekostigingsonderwerp	Realisatie 2019	Begroting 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
BATEN	€	€	€	€	€
3.1. Rijksbijdragen	14.963.747	14.248.236	14.118.000	13.982.500	13.799.000
3.2. Overige overheidsbijdragen	56.816	55.474	54.500	53.500	52.500
3.5. Overige baten	285.667	236.705	155.000	154.000	153.000
Totaal Baten	15.306.230	14.540.415	14.327.500	14.190.000	14.004.500
LASTEN	€	€	€	€	€
4.1. Personeelslasten	11.966.119	11.874.345	11.686.500	11.573.000	11.411.500
4.2. Afschrijvingen	349.933	404.268	435.000	440.000	445.000
4.3. Huisvestingslasten	1.149.774	1.104.256	1.165.000	1.167.000	1.169.000
4.4. Overige lasten	1.234.399	1.055.046	1.091.000	1.085.000	1.079.000
Totaal Lasten	14.700.225	14.437.915	14.377.500	14.265.000	14.104.500
Saldo baten - lasten	606.005	102.500	-50.000	-75.000	-100.000
Financiële baten en lasten	-3.485	-2.500	0	0	0
RESULTAAT	602.520	100.000	-50.000	-75.000	-100.000
Vermogen op 1/1	5.000.789	5.603.309	5.703.309	5.653.309	5.578.309
Vermogen per 31/12	5.603.309	5.703.309	5.653.309	5.578.309	5.478.309

Balansprognose

De balansprognoses geven een positief beeld. Het eigen vermogen dient als risicobuffer, waarbij de vanaf 2021 geprognosticeerde negatieve resultaten in mindering worden gebracht op deze reserves. De mutaties in de voorzieningen betreffen uitgaven ten behoeve van het onderhoud van de gebouwen conform het meer jaren onderhoudsplan (MOP), mutaties vanuit de voorziening voor jubileumgratificaties en mutaties als gevolg van de reorganisatie van 2013.

Het toekomstbeeld dat ontstaat, is dat we beheerst krimpen, ook qua vermogen. De krimp vindt plaats met handhaving van een meer dan solide weerstandsvermogen in combinatie met een sterke kapitalisatiefactor.

€ x 1.000					
Balans	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Activa					
Materiële vaste activa	1.544	1.790	1.790	1.790	1.790
Financiële vaste activa	72	72	70	67	65
Vlottende activa	916	900	850	800	750
Liquide middelen	7.919	7.785	7.712	7.630	7.522
Totaal Activa	10.451	10.547	10.422	10.287	10.127
Passiva					
Algemene reserve Publiek	5.331	5.612	5.562	5.487	5.387
Algemene reserve Privaat	90	90	90	90	90
Bestemmingsreserve	181	0	0	0	0
Eigen vermogen	5.602	5.702	5.652	5.577	5.477
Voorzieningen	1.363	1.359	1.334	1.324	1.314
Kortlopende schulden	3.486	3.486	3.436	3.386	3.336
Totaal Passiva	10.451	10.547	10.422	10.287	10.127

Jaarverslag Gearhing 2019

De geprognosticeerde krimp zal tevens betekenen dat naar verwachting de gebouwensituatie voor Gearhing nog voor 2023 zal gaan wijzigen. De onderhoudsplanning voor de komende jaren (dat is de basis onder de onderhoudsvoorziening) zal daarbij moeten meebewegen met de ontwikkeling van nieuwbouw, fusies en sluiting van scholen.

Kengetallen

In onderstaand overzicht wordt een aantal kengetallen weergegeven met daarbij, voor zover van toepassing, de norm die de Inspectie van het onderwijs hanteert bij het bepalen van de financiële gezondheid van instellingen in het primair onderwijs.

Kengetallen	OCW norm	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Rentabiliteit (resultaat / totale baten)	≥0,0%	3,94%	0,69%	-0,35%	-0,53%	-0,71%
Personele lasten/Rijksbijdragen	≤95%	80%	83%	83%	83%	83%
Personele lasten/totaal baten	≤90%	78%	82%	82%	82%	81%
Solvabiliteit (EV/TV)		53,6%	54,1%	54,2%	54,2%	54,1%
Solvabiliteit commissie Don (EV+voorz / TV)	25%-50%	66,6%	67,0%	67,0%	67,1%	67,1%
Weerstandsvermogen (EV/Baten)	10%-40%	36,61%	39,22%	39,46%	39,31%	39,12%
Liquiditeit (= quick ratio = current ratio)	≥1,0%	2,53	2,49	2,49	2,49	2,48
Transactiefunctie		22,78%	23,98%	23,98%	23,86%	23,82%
Financieringsfunctie		25,03%	26,71%	26,82%	26,75%	26,68%
Bufferfunctie		20,50%	21,87%	21,95%	21,89%	21,83%
Totaal - kapitalisatiefactor	35%-60%	68,31%	72,56%	72,75%	72,51%	72,32%

Uit de berekende kengetallen blijkt dat de solvabiliteit en liquiditeit in de weergegeven jaren nog altijd ruim boven de door OCW gehanteerde minimumnormen uitkomt. De liquiditeit is ruim voldoende om aan de financiële verplichtingen op korte termijn te voldoen; uit de solvabiliteit blijkt dat Gearhing, uitgaande van bekende parameters, ook op de langere termijn financieel gezond is. Dit laatste blijkt ook uit de financiële buffer die over alle in de prognose opgenomen jaren positief is en blijft.

8.3 Strategisch beleid

De afgelopen jaren stonden in het teken van het strategisch beleidsplan 2014 -2018 met daarin drie speerpunten:

1. Samenwerking; intern en extern
2. Nieuwe vormen van kennisoverdracht
3. De leraar neemt zijn vak terug, zelfmanagement van professionals

Eind 2018 is de laatste hand gelegd aan het strategisch beleidsplan 2019-2022: "Wat Telt Echt". Het strategisch beleidsplan is een dynamisch document en onderscheidt vier elementen die ons succes bepalen en die alle vier afgeleid zijn de hierboven genoemde speerpunten:

1. Het Kind
2. De professional
3. Onderwijs
4. Organisatie

Gearhing wil onderwijs organiseren 'vanuit de bedoeling', zoekt naar de essentie en laat zich daarbij leiden door bij alles wat we doen de vraag te stellen "wat telt écht?". Bij alle vier elementen stellen wij deze vraag. Op grond daarvan komen we tot keuzes die ons helpen bepalen wat we wel en niet doen de komende jaren om onze onderwijsvisie waar te maken. Deze keuzes zijn ook gericht op en vanuit de gedachte van het maatschappelijk 'ondernemen'.

8.4 Risico beheersing

Risicoanalyse

Eind 2016 is op basis van een risico-inventarisatie een uitgebreide risicoanalyse opgesteld door Helder Advies. In de risicoanalyse zijn o.a. de volgende aandachtsgebieden beoordeeld: strategie, operationele activiteiten, financiële positie, financiële verslaggeving en de wet- en regelgeving.

Los van de krimp zijn er risico's gesignaleerd bij huisvesting, gemiddeld oude gebouwen en oplopende leegstand door de krimp. En ook bij het personeel werden risico's gesignaleerd die voornamelijk zijn verbonden aan de relatief hoge leeftijd, waarbij de gemiddelde leeftijd ondertussen wel een dalende lijn heeft laten zien.

Krimp

In het strategisch beleidsplan 2019-2022 "Wat Telt Echt" is op basis van een SWOT-analyse naast sterkte en kansen ook gekeken naar zwakte en bedreigingen. Eén van de geduide bedreigingen is een verdere daling van het aantal leerlingen.

Binnen de gemeentes die het werkgebied vormen voor Gearhing is voor de komende jaren, zoals hierboven ook beschreven, sprake van krimp. Het totaal aantal basisschoolleerlingen daalt en een aantal scholen bevindt zich rond de gemeentelijke opheffingsnorm. De systematiek van gemiddelde schoolgrootte op bestuursniveau is van belang voor het in stand kunnen houden van deze scholen. Om in de toekomst een deel van de kleine scholen in stand te kunnen houden zal op termijn de gemiddelde schoolgrootte op bestuursniveau omhoog moeten. Voor het kunnen laten stijgen van onze gemiddelde schoolgrootte wordt gekeken naar situaties waar scholen in de toekomst kunnen samengaan tot grotere schooleenheden. Om dit te kunnen realiseren zal de samenwerking met ouders maar ook andere besturen en zeker ook de betrokken gemeente nog nadrukkelijker worden gezocht en aangehaald.

In het jaarprogramma 2020 zijn in paragraaf 3.10 naast krimp ook de andere risico's en onzekerheden uitvoerig beschreven en acties geduid, om de gevolgen van deze risico's zoveel mogelijk te beperken voor Gearhing.

Coronavirus

De uitbraak van Covid-19 heeft zich in 2020 razendsnel ontwikkeld. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen om het virus in te perken hebben negatieve effecten op de economische activiteiten. Gezien de bijzondere situatie rondom het coronavirus in combinatie met de branche (primair onderwijs) waarin Gearhing zich bevindt en de steun die door de overheid is uitgesproken, verwachten we, zeker ook gezien de financiële positie van Gearhing, geen continuïteitsissue.

9. Procedure vaststelling

Het bevoegd gezag en de directeuren verplichten zich binnen de cyclus van planvorming-uitvoering-evaluatie-bijstelling open te communiceren.

Het college van bestuur stelt jaarlijks een integraal jaarverslag op en legt het verslag voor aan de raad van toezicht ter goedkeuring.

Het college van bestuur stelt het integraal jaarverslag vast.

Het verslag wordt vervolgens inhoudelijk besproken met de directeuren van de scholen en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

De Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs "Gearhing", statutair gevestigd te Bolsward, stelt dit jaarverslag vast en verklaart akkoord te gaan met de door van Ree Accountants in

mei 2020 gewaarmerkte jaarrekening 2019, waarbij door van Ree Accountants de controleverklaring is verstrekt en welke jaarrekening integraal deel uitmaakt van dit jaarverslag.

Vaststelling door het college van bestuur.

Datum: 25 mei 2020.

Alex. J. Peltekian, voorzitter

Goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening door de raad van toezicht.

Datum: 27 mei 2020

Dhr. P. Schram, voorzitter

Bijlagen